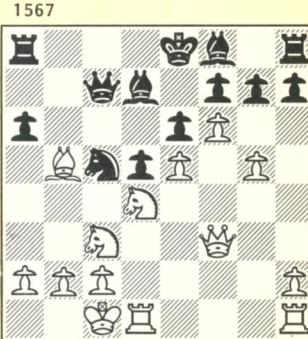
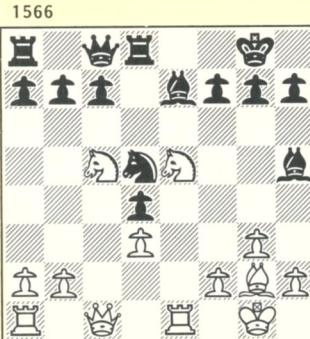
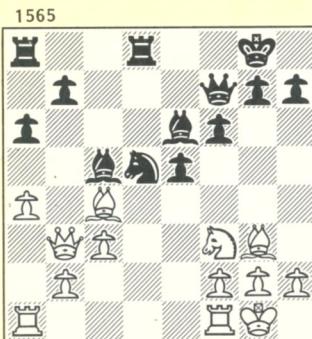

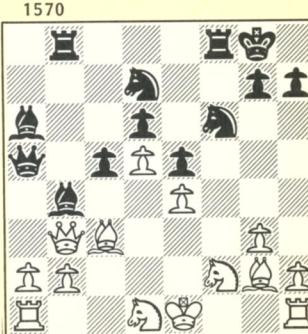
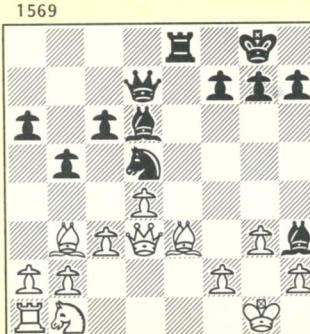
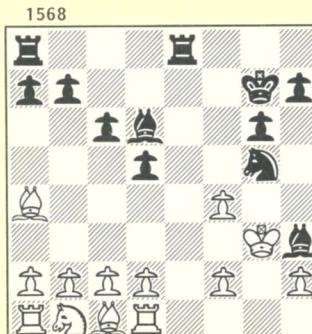
Testa dig själv!

Varje ställningsbild nedan är hämtad från ett korrparti i dess mest kritiska skede. Det gäller att hitta den mer eller mindre svårfunna kombination som fäller avgörandet. På föregående sida återges partierna i sin helhet.

VIT VID DRAGET:

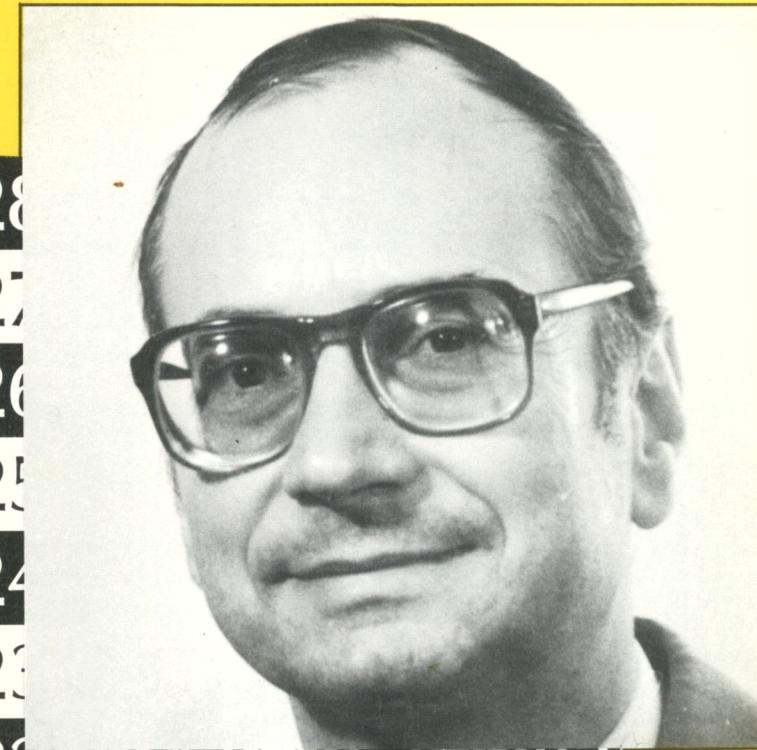

SVART VID DRAGET:

SSKK BULLETIN

204
1 · 1988
Årg XXXVI

18	28
17	27
16	26
15	25
14	24
13	23
12	22
11	21
32	42
13	14
52	62
15	16
62	72
72	82
1	1

Fritz
Baumbach

SSKK Sveriges Schackförbunds Korrespondensschackkommitté

SSKK är Sveriges officiella organisation för korrespondensschack, anslutet till International Correspondence Chess Federation (ICCF).

Styrelse		
Ordförande	Allan Jonasson, Skärvägen 9, 603 65 Norrköping	011-11 84 40
Int sekr	Carl-Eric Erlandsson, Nyckelkroken 14, 222 47 Lund	046-14 13 82
Kassör	Sven-Ake Kronberg, Lugna Gatan 3, 211 59 Malmö	040-12 44 76
Turn chef	Christer Svensson, Ishavsvägen 16, 722 31 Västerås	021-272 60
Ledamöter	Tomas Carnstam, Kämpagränd 21 C, 223 76 Lund Hans-Ake Cedersund, Föreningsg 39, 582 30 Linköping	046-15 07 15 013-12 57 07

Brev och förfråningar till SSKK sänds direkt till berörd styrelsemedlem eller till SSKK:s kansli:

Anders Nilsson (SSKK), Box 127, 221 00 Lund Tel. 10-14: 046-15 19 15

Redaktionellt material sänds till:

SSKK-bulletinen, Box 391, 401 26 Göteborg

Medlemskap/prenumeration

Personer boende i Sverige och utomlands bosatta svenska medborgare kan antas som medlemmar i SSKK.

Medlemsavgiften för 1988 är 130 kr. Stödmedlem erlägger lägst 200 kr. Ständigt medlemskap: 1950 kr.

Medlemskap är obligatoriskt för deltagande i SSKK:s och ICCF:s turneringsspel. Medlemstidskriften SSKK-bulletinen utsänds utan extra kostnad till medlemmarna.

Schackklubbar, bibliotek, institutioner etc har möjlighet att prenumerera på SSKK-bulletinen. Samma avgifter som för medlemskap gäller.

Inbetalning av medlemsavgifter/prenumerationsavgifter görs till SSKK:s postgirokonto 520 52-8. Medlemsnummer (=personnr) bör anges vid betalning.

Adressändring anmäles till:

SSKK-registret, c/o Tomas Carnstam, Kämpagränd 21 C, 223 76 Lund.

Danmark, Finland, Norge

Prenumeration sker genom inbetalning till SSKK:s postgirokonto i respektive land.

Danmark:	2 46 63 25	Prenumerationsavgift 1988: 97 DKK
Finland:	1127 06-3	Prenumerationsavgift 1988: 62 FIM
Norge:	1 98 21 56	Prenumerationsavgift 1988: 96 NOK

Livstids prenumeration inom Norden: 1950 SEK.

Bundesrepublik Deutschland (BRD)

Als Abonnement für 1988 bitte überweisen des Betrages von 26 DM auf Postgiro-konto Hamburg 6009 06-209 (BLZ 200 100 20), Sveriges Schackförbunds Korrespondensschackkommitté (SSKK).

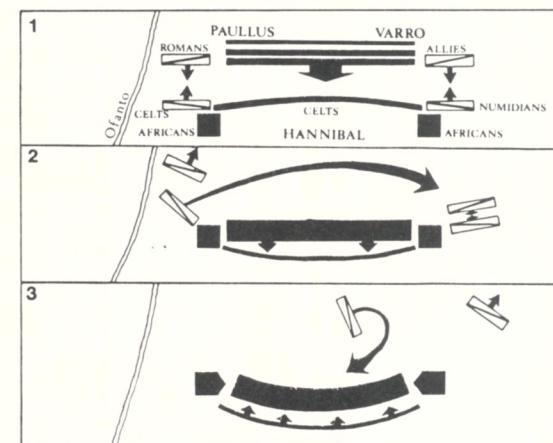
Subscription

For subscribers outside of Sweden (non-Swedish citizens) the subscription fee to SSKK-bulletinen during 1988 is 90 SEK for surface mail and 120 SEK for air mail. Fees wanted to SSKK:s postal giro account, Stockholm 520 52-8. If the fee could not reach us in Swedish currency (SEK), it is possible to send bank cheques in US \$ or GB £ to the treasurer of SSKK (Sven-Ake Kronberg, Lugna Gatan 3, S-211 59 Malmö, Sweden). Rates for payment with bank cheque are: 21 US \$ or 11 GB £ for surface mail; 27 US \$ or 14 GB £ for air mail. Any inquiries to the treasurer.

SSKK-bulletinen

nr 204 — 2/1988

- 4 Kassörens Ruta
- 5 Baumbach – världsmästare
VM-final XI avgjord
- 8 Stormästarprofilen – Vladimir Zagorovskij
Historieprofessorn som toppar VM-statistiken
- 11 Den moderna svenska schackskolans svar på 1.d4
Rolf Martens berättar historien om hur Fritz Kaijser bestals på sin gambit, samt presenterar en egen uppfinding, Kamtjakagambiten.
- 21 CANNAE THESES
Fritz Kaijser, professorn i offentlig rätt, och Hannibal, härföraren, hade en sak gemensamt: de insåg båda flankangreppets betydelse. Skissen nedan, hämtad ur Keppie: *The Making of the Roman Army*, åskådliggör i stiliserad form Hannibals seger vid Cannae år 216 fKr.

I Cannae-teserna har Rolf Martens sammanfattat sin schackfilosofi. De är nedtecknade på engelska och ska läsas på engelska.

- 22 Aldrig mer Meraner!
- 25 Resultat – avslutade SSKK-turneringar
- 29 Resultat – pågående SSKK-turneringar
- 47 Miniaturer

© Copyright SSKK 1988. Printed in Sweden by Wallin & Dalholms Boktryckeri AB, Lund.
Redaktör: Jan-Olof Forsberg. Ansvarig utgivare: Carl-Eric Erlandsson.

ISSN 0347-5867. Eftertryck medges med angivande av källan.
Reprint is allowed if only the source (*SSKK-bulletinen*) in each case is clearly notified.

Kassörens Ruta

B-O-F - 87

Värvare

Tommy Abony, Enskede	1
Per Söderberg, Spånga	2
Christer Svensson, Västerås	1
Rolf Johnsson, Ingelstad	2
Göthe Gustafsson, Emmaboda	3
Mats Larsson, Staffanstorp	1
Olle V Svensson, Göteborg	1
Torbjörn Björklund, Malung	2
Johan Claesson, Malmö	1
Robert Andersson, Bottnaryd	1
Bengt Burman, Enskede	1
Eric Samuelsson, Hägersten	2
Lars Persson, Uddevalla	1
Peter Olsson, Uddevalla	1
Joakim Söder, Uppsala	1
Ulf Jansson, Mariestad	1
Benny Modig, Kiruna	1
Johan Abenius, Nynäshamn	2
Håkan Svensson, Eskilstuna	1
Roaul Abrahamsson, Göteborg	1
(Siffran anger antal värvade medlemmar.)	

Jag vill påminna om att alla som värvar minst 2 nya medlemmar kommer att få ett ex av boken *Dr Dyckhoff Fernschach Gedenkturnier* och att de som värvar 1 ny medlem på motsvarande sätt får boken *Potter Memorial*.

Annonspriser i SSKK-bulletinen:

Helsida: 1000 kr
Halvsida: 600 kr
Kvartsida: 300 kr

Annonsera i SSKK-bulletinen!

SSKK:s medlemsvärvningskampanj, som startade i november förra året, är nu inne på upploppet. Vi har fram t o m den 7 mars fått 27 nya medlemmar genom kampanjen, samtidigt som medlemsantalet totalt sett i skrivande stund är ca 200 fler än vid samma tidpunkt förra året.

Eftersom värvningen pågår t o m den 31 juli, hoppas vi att ett gott resultat hittills så småningom skall bli ännu bättre, och att försprånget jämfört med förra året skall kunna utökas.

Nya stödmedlemmar

Bengt Nilsson, Hägersten
Bengt Cederquist, Täby
Jan Nordh, Sandviken
Mats Jonsson, Vällingby
Tapio Ukkonen, Norrköping
Mats Bergström, Spånga
Stig Lundholm, Helsingborg
Josef Schimak, Svalöv
Harry Åhman, Hägersten
Jan Höglund, Uppsala
Kjell Larsson, Uppsala
Per Askelöf, Sollentuna
Kent Johansson, Sävsjö
Bo Wiker, Fagersta
Arne Andersson, Kristianstad
Gösta Engqvist, Skellefteå
Bertil Hellberg, Odensbacken
Roger Nilsson, Göteborg
Lennart Burman, Östersund
Lars Jonsson, Skärholmen
Peter Alver, Hässelholms
Martin Johansson, Skellefteå

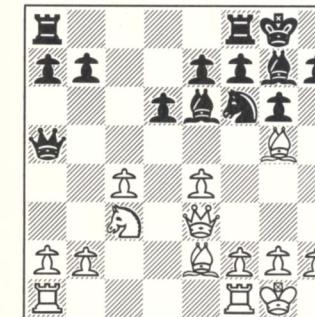
VM-final XI avgjord

Baumbach — världsmästare

Parti 1558
Sicilianskt (B 36-9)
VM-final XI, 1983-87

ALEXEJ MICHAILOV, Sovjetunionen
FRITZ BAUMBACH, DDR

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cxd4
4.Sxd4 g6 5.c4
Zagorovskij spelade 5.Sc3 mot Baumbach i samma turnering, se 197/1424 - red.
5...Sf6 6.Sc3 Sxd4 7.Dxd4 d6
8.Le2 Lg7 9.Lg5 0-0 10.De3 Le6
11.0-0 Da5

12.a3

Detta drag är nytt, men kan knappast rekommenderas. Den normala dragföljden är 12.Tacl Tfc8 13.b3 a6 med ett senare b5.

12...Tfc8

Efter detta standarddrag måste vit spela 13.Sd5 och tillåta för svart eftersträvansvärda förenklingar.

13.Sd5 Lxd5 14.exd5

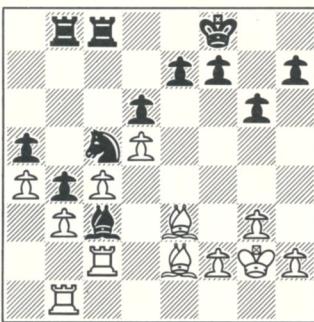
På 14.cxd5 följer 14...Dc5 med utjämning.

SSKK-bulletinen utbringar ett leve för den nye världsmästaren! Fritz Baumbach, 53-årig kemidoktor från Berlin och DDR, har avslutat VM-final XI genom att besegra Alexej Michailov och spela remi med Pablo Buj (jfr sidan 11 i förra numret). Därmed har Baumbach hemfört DDR:s andra VM-tecken. Landsmannen Horst Rittner segrade i VM-final VI (1968-71).

För SSKK-bulletinen läsare är Baumbach ett välbekant namn sedan han i egen skap av deltagare i A E Axelson Memorial porträtterades i nr 197. Med start i vänsterspalten får vi följa upplösningen på VM-kampen. Ett nobbat remianbud tycks ha avgjort alltihop.

14...Dc5 15.Tac1 Dxe3 16.Lxe3 a5
17.b3 Se4 18.Tc2 b5 19.Tfc1 b4
20.a4 Sc5 21.Tb1 Lc3 22.g3 Kf8
23.Kg2 Tab8

Svart har lyckats med att fullkomligt blockera den vita damflygeln. Springaren på c5 binder för evigt en pjäs vid försvarat av bonde b3 och det hela tiden möjliga avbytet av springaren leder till ett omedelbart remislut. Därfor bjöd jag remi. Michailov avböjde och hänvisade till det oklara turneringsläge som rådde efter drygt halvannat års spel. Detta beslut har han senare fått ångra, ty en remi i detta parti hade givit honom världsmästartiteln. Men vem kan skåda in i framtiden? Därtill kommer också en psykologisk faktor. Att avböja ett remianbud förpliktar moraliskt att "spela på vinst". Michailov efterkommer denna förpliktelse och börjar rycka fram med bönderna på kungsflygeln - den enda möjligheten till aktivitet. Hans bemödanden leder emellertid i slutändan endast till egna bondesvagheter. När Michailov så i det 36:e draget bjöd remi, var det redan för sent...

24.h4 h5 25.f3 Kg7 26.g4 Th8
27.g5 The8 28.f4 e5!

I de senaste dragen har svart - likt en boxare på defensiven - elegant undvikit de vita bondeframstötarna. Nu blir de framryckta bönderna angreppsmål. Jag tvekade länge mellan 28...e5 och 28...e6; med textdraget fastställs forhållandet "3:2" på kungsflygeln, vilket senare möjliggör brytningen på f6.

29.Kf3?

Den vita kungen vågar sig alltför långt fram, något som svart utnyttjar till att vinna tempon. 29.fxe6 Txe6 följt av Tbe8 leder likaledes till fördelaktigt spel för svart, men en säker utjämning kunde näs med 29.fxe5 Lxe5 30.Lxc5. Detta också i nästa drag möjliga avbyte skjuter vit upp ända till drag 40 - då är det för sent.

29...exf4 30.Lxf4 Le5 31.Le3
Naturligtvis måste vit, nu och i det kommande partiförloppet, undvika byte av svartfältslöparna, eftersom slutspelet med Sc5 mot Ld1 vore tröstlöst. Med det följande draget inleds den tidigare planerade sprängningen av vits kungsflygel.

31...f6

Hur än vit nu spelar - en svag bonde på antingen g5 eller h4 är oundviklig.

32.Ld1 fxe5 33.hxg5
Om 33.Lxg5, så 33...Lf6.

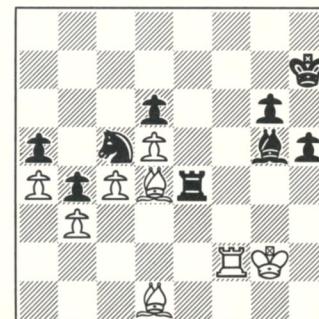
33...Tf8+ 34.Kg2 Lf4 35.Ld4+ Kh7
36.Te2

Med remianbud som med tanke på bonden på g5 naturligtvis avslås. 36.Lf6 hade bevarats med 36...Se4.

36...Tbe8 37.Tbb2 Lxg5
38.Txe8 Txe8 39.Tf2

Efter förlusten av Bg5 har vit åter kunnat aktivera sina pjäser. Så leder nu normaldraget 39...Kh6 efter 40.Tf7 Le3 41.Lg7+ omedelbart till remi. Bara med ett enda drag kan den svarta fördelen bibehållas:

39...Te4!

40.Lxc5?

Efter långt övervägande. Detta avbyte, som länge lett till lätt remi, duger inte längre. Men också efter 40.Lal Kg8!! (40...Tf4 leder efter 41.Txf4 Lxf4 42.Kf3 överraskande bara till remi, då den vita löparen är alltför aktiv.) 41.Lc2 Tg4+ 42.Kf1 (42.Kf3 Lh6; 42.Kh3 Se4) 42...Lf4 gör de svarta fribönderna sig så småningom gällande.

40...dxc5 41.Tf7+ Kh6 42.Tc7

Denna ställning bedömdes i grova drag i samband med avvecklingen 34...Lf4, mer ingående då 39...Te4 spelades. Olikfärgade löpare och materiell jämvikt (bonden på c5 kan på grund av 43.Kf3 garderas av varken 42...Le3 eller 42...Le7) talar vid en flyktig betraktelse för ett remislut.

Svart häller emellertid en viktig trumf på hand: aktivt placeradé pjäser och en rörlig h-bonde. Genom att varva angrepp på den illa placerade Ldl och den vita kungen, med en blick ständigt riktad åt Bb3 till, kan denna trumf komma till sin rätt.

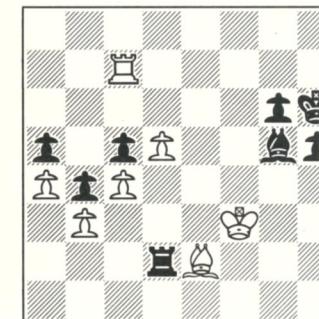
42...Td4!

Utdragna analyser visar att bara detta drag behåller fördelen. Först skulle 42...Te3 undersökas, vilket dock efter 43.Txc5 h4 44.Tc8 h3+ 45.Kf2 Td3 46.Lf3! Lf6 47.Ke2 (även 47.c5 h2 48.Lg2 kommer i betraktande) 47...Txb3 48.d6 h3 49.Ld5 i bästa fall är oklart.

43.Le2

43.Lf3 ser naturligt ut, men förlorar efter 43...Td2+. Om kungen går framåt med 44.Kg3, följer 44...h4+ 45.Kg4 Td4+ 46.Kh3 Td3 47.Kg4 Txb3! 48.Txc5 Tc3 med avsikten 49...b3. Om kungen backar till första raden, garderas bonden med 44...Le3. Att vinsten också där efter fordrar stor precision, visar den möjliga varianten 44.Kf1 Le3 45.Kel h4 46.Tc6 (46.Txc5? Tf2) Kg5 47.Le4 Kf4 48.Lxg6 h3 49.Te6 h2 50.Le4 Tb2 51.d6 Txb3 52.Ld5 (52.d7? Td3) Td3 53.Th6 Kg3 54.d7 Lg5 55.Th8 Txd5 56.cxd5 Kg2.

43...Td2 44.Kf3

44...Tb2 45.Ld1

Jag hade väntat 45.Txc5, varefter 45...Txb3+ 46.Kg2 h4 var planerat:
a) 47.Tc8 h3+ 48.Kh1 (48.Kg1 Le3+) Lf4
b) 47.d6 h3+ 48.Kh1 Tb1+ 49.Kh2 Tb2
c) 47.Txa5 h3+ 48.Kf1 (48.Kh1 Tb1+ följt av Tb2) h2

I samtliga fall går den vita löparen förlorad och de vita fribönderna kan hejdas. En illustrativ variant: 47.d6 h3+ 48.Kh1 Tb1+ 49.Kh2 Tb2 50.Kxh3 Txe2 51.Txa5 Td2 52.c5 b3 53.Tb5 b2 54.a5 Le3! med hotet 55...Lxc5.

45.Ldl har en beaktansvärd remiidé, som kommer i dagen i draget därpå: 45...h4

46.Txc5 h3? 47.Tc8 Lf6 48.Te8 och tornet återvänder på e-linjen (till exempel 48...h2 49.Tel respektive 48...Td2 49.Le2 h2 50.Kg2 med räddning).

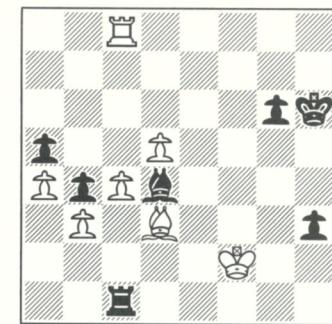
45...h4 46.Txc5 Tb1!

Förhindrar att det vita tornet förs tillbaka via e1 genom att förstå raden besätts.

47.Lc2 Tc1 48.Ld3 h3 49.Tc8 Lf6
50.Ke2

Då tornet inte längre kan nå h-bonden, bereder vit väg för löparen. 50...h2 51.Le4 HD 52.Lxh1 Txh1 vore med tanke på de rörliga vita fribönderna inte att rekommendera. Med en fin manöver förhindras löparen att ingripa.

50...Lc3! 51.Kf2 Ld4+

52.Kg3?

Utmattning efter ett långt och svårt försvar? Textdraget förlorar snabbt. I huvudvarianten 52.Ke2 hade jag behövt investera ytterligare kraft: 52...Tc3 53.Kd2! Le5!! Ett högst svårfunnet drag med hotet 54...Txd3+. 54.Le4 går inte heller denna gång på grund av 54...Lf4+ 55.Kel Txb3 (till skillnad mot den i 50:e draget anförda varianten är Bb3 borta från brädet och de vita c- och d-bönderna inte lika rörliga). 54.Tf8 besvaras med 54...Kg5, som med c- och d-bönderna under kontroll upprätthåller alla hot, till exempel: 55.Tf1 h2 56.Le4 Lf4+ följt av 57...Txb3.

52...Tc3 53.Kxh3 Txb3 54.Kg2 Txd3
55.d6 Le5 56.c5 b3 57.Tb8 b2
0-1.

(Kommentarer av Fritz Baumbach)

*

Ställningen i VM-final XII finns på sidan 29.

Stormästarprofilen

Vladimir Zagorovskij

I serien *Stormästarprofilen* är det ett näje att denna gång få presentera Vladimir Zagorovskij, en spelare vars VM-meriter saknar motstycke i korrhistorien och förmodligen heller aldrig kommer att överträffas.

Vladimir Pavlovitj Zagorovskij föddes den 29 juni 1929 i staden Voronej i den sovjetiska delrepubliken RSFSR. Fadern var professor i psykologi och modern fransklärarinna. Lille Vladimir kom tidigt i kontakt med schackspelet och reglerna läerde han sig med Capablanca-metoden, det vill säga genom att se på när pappan och den äldre brödern Michail spelade. En och annan djupare finess insöp han säkert också, ty man kan anta att partierna var av god klass. Michail blev korr-IM 1974 och i VM-final VII möttes de båda bröderna! (Michail - Vladimir 0-1, 40.)

Men nu går vi händelserna i förväg. Åren närmast efter kriget spelade Vladimir Zagorovskij en hel del närschack. 1947 deltog han i Sovjetmästerskapets semifinal i Leningrad och kämpade mot storheter som Bronstein, Tajmanov, Aronin och Mikenas.

Moskva 1952	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	2	3	4	5	6	P.	
1. Zagorovskij	x	½	½	1	1	½	1	0	½	1	½	1	½	1	½	10		
2. Antosjin	½	x	½	½	½	0	0	1	1	½	0	1	1	1	1	1	9½	
3. Kotov	½	½	1	x	1	½	1	½	½	½	0	½	1	1	1	1	9½	
4. Simagin	0	½	0	x	½	½	1	½	½	½	1	1	1	1	1	1	9½	
5. Flohr	0	½	½	½	½	x	½	½	½	½	½	1	1	1	1	1	8½	
6. Tjistiakov	½	1	0	½	½	½	x	½	½	½	1	1	1	0	½	0	8½	
7. Estrin	0	1	½	0	½	½	½	x	½	½	½	1	1	1	½	½	8½	
8. Judovitj	½	0	½	½	½	1	½	½	½	x	½	1	1	0	½	1	8	
9. Baranov	0	0	½	1	½	½	0	0	½	x	1	1	½	0	1	½	7½	
10. Lilienthal	1	½	½	½	½	½	0	1	0	0	x	0	½	1	1	½	0	
11. Glotov	½	1	½	0	½	½	½	0	0	0	x	½	0	1	0	1	6½	
12. Gusev	0	1	0	0	0	½	½	½	½	½	x	0	1	1	0	½	6½	
13. Averbach	0	0	½	0	0	1	0	½	½	½	1	0	1	1	x	0	1	6
14. Ravinskij	½	0	0	0	½	½	0	1	0	0	0	0	0	1	x	1	1	5½
15. Ljublinskij	0	0	0	0	1	0	½	½	½	½	1	0	1	0	x	½	5	
16. Kogan	½	0	0	0	0	½	½	½	½	0	0	1	0	0	½	x	4	

De flesta korrspelare slår sig till ro efter en lyckad VM-turnering, så icke Zagorovskij. Visserligen blev Berliner alltför svår i VM-final V (1965-68), Zagorovskij slutade fyra, men i VM VI (1968-71) fick Rittner en match ända fram till mållinjen. Zagorovskij kom på en solklar andraplats före Estrin. I VM VII (1972-76) segrade Estrin före Boey och Zagorovskij och i VM VIII (1975-80) var några futtiga särskiljningspoäng till Sloths förmän, annars hade Zagorovskij tagit sin andra titel. För närvarande spelar Vladimir Zagorovskij sin sjätte VM-final, den som har ordningsnummer XI.

Förutom denna unika VM-statistik har Vladimir Zagorovskij hunnit representera sitt land i fyra korrolympiader.

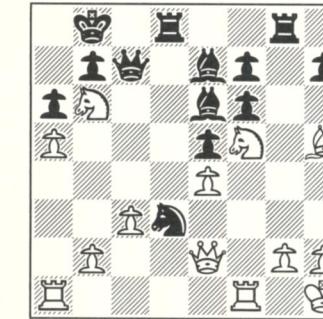
Vladimir Zagorovskij är sedan 1950 gift med Galina. Tillsammans har de två barn, Olga och Pavel.

För *SSKK-bulletinen* har Zagorovskij valt ut ett par av sina allra mest intressanta partier. Vi börjar i VM-final IV och ser två framstående stormästare bli helt bortkollrade. Dubinin var nybakad IGM efter andraplatsen i VM-final III, Tolusj innehade motsvarande titel i närschack.

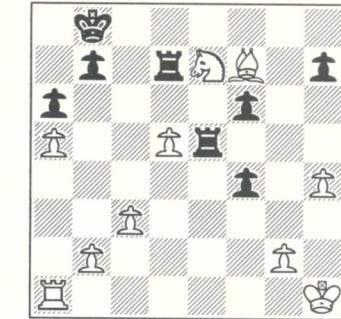
Parti 1559
Sicilianskt (B 60-4)
VM-final IV, 1962-65

VLADIMIR ZAGOROVSKIJ, Sovjetunionen
PJOTR DUBININ, Sovjetunionen

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6
5.Sc3 d6 6.Lg5 Db6!? 7.Sb3 e6 8.Lxf6 gxf6
9.a4 a6 10.a5 Dc7 11.Le2 Ld7 12.0-0 Le7
13.f4 Sb4 14.Lh5! Tg8 15.Sd4 e5? 16.fxe5
dxe5 17.Sf5 Dc5+ 18.Kh1 0-0-0 19.De2 Le6
20.Sa4! Dc7 21.Sb6+ Kb8 22.c3 Sd3

23.Sd5! Lxd5 24.exd5 Sf4 25.Txf4 exf4
26.Dxe7 Dxe7 27.Sxe7 Tg5 28.Lxf7 Td7
29.h4 Te5

30.d6! Txd6 31.Sg8 f3 32.Tf1 Te2 33.Txf3
Tdd2 34.Tg3 f5 35.Sf6 f4 36.Tg8+ Ka7
37.Ld5 Td1+ 38.Kh2 Tee1 39.Kh3 h5! 40.g3
Txd5 41.Sxd5 f3 42.Kh2 f2 43.Se3 Txe3
44.Kg2 Tf3 45.Kf1 b5 46.Tg5 Kb7 47.Txh5
Txg3 48.Kxf2 Td3 49.Te5 Kc7 50.h5 Kd6
51.Te3 1-0.

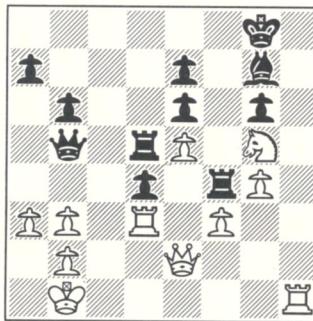

Parti 1560
Sicilianskt (B 76-7)
VM-final IV, 1962-65

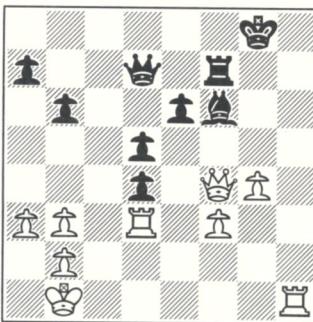
VLADIMIR ZAGOROVSKIJ, Sovjetunionen
ALEXANDER TOLUSJ, Sovjetunionen

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6
5.Sc3 g6 6.Le3 Lg7 7.f3 0-0 8.Dd2 Sc6
9.0-0-0 Le6 10.Kb1 Tc8 11.Sxe6 (I förra
numrets parti mellan Arnlinn och Kjellander,
VM-final II, spelades 11.g4 Da5
12.Sb3 Lxb3 13.cxb3!) 11...fxe6 12.Lc4
Dd7 13.Lb3 b6 (13...Se5 14.De2 a6
15.Sa4!) 14.g4! Sa5 15.De2 Sxb3 16.cxb3
Se8 17.Ld2 d5! (17...e5 18.h4 +/- Zago-

rovskij) 18.Le1 d4 19.e5 Td8 20.Lg3 Sc7 21.Td3 Dc8 22.Se4 Da6 23.h4 Sd5 24.a3 Sf4? (24...Lh6! ϖ Zagorovskij) 25.Lxf4 Txf4 26.h5! Db5 27.hxg6 hxg6 28.Sg5 Td5

29.Thd1! Lxe5 (29...Txe5 30.Dh2 Txg5 31.Dxf4 a5 32.Dg3 med hotet 33.f4 Rellstab) 30.Dh2! Tf7 31.Dh6 Td6 32.Se4 Dd7 33.Sxd6 exd6 34.Dxg6+ Tg7 35.De4 Lf6 36.Th1 d5 37.Df4 Tf7

38.Db8+ Tf8 39.Dh2 1-0.

Nästa parti, som är från VM-final VII, illustrerar på bästa sätt svarts strategi mot damoffervarianten i Najdorf. Anmärkningsvärt är att Zagorovskij's drag 20...Dd6! inte finns omnämnt i ECO.

Parti 1561
Sicilianskt (B 99-8)
VM-final VII, 1972-76

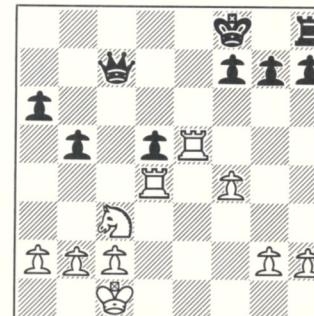
KEITH RICHARDSON, Storbritannien
VLADIMIR ZAGOROVSKIJ, Sovjetunionen

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 a6 6.Lg5 e6 7.f4 Le7 8.Df3 Dc7 9.0-0-0 Sbd7 10.Le2 b5 11.Lxf6 Sxf6 12.e5 Lb7 13.exf6 Lxf3 14.Lxf3 Lxf6 15.Lxa8

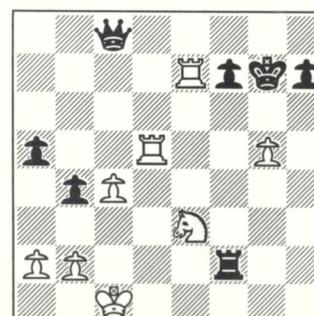

Zagorovskij - Erlandsson, blix i Poznań 1983

Lxd4 16.Txd4 d5 17.Lxd5 exd5 18.Te1+ Kf8 19.Te5

19...g6! (Ställningen diskuterades i samband med partiet Fagerström - Bulla i 201:an. Där skedde 19...h6?.) 20.Sxd5 Dd6! 21.c3 Kg7 22.g4 Tc8 23.g5 Dd7! 24.f5 gxf5 25.Tf4 Da7! = 26.Txf5 Tc4 27.Tf1 Th4 28.Te5 Dc5 29.Tef5 Df8 30.Te1? (30.T1f2 följt av a3 och Kc1-b1-a2 Rellstab) 30...Txh2 31.Te7 a5 32.Tfe5 Dc8 33.Se3 Tf2 34.Td5 b4 35.c4

35...a4! 36.Tee5 Kf8 37.c5 b3! 0-1.

Rolf Martens

Den moderna svenska schackskolans svar på 1.d4

I november 1987 höll Rolf Martens ett uppskattat föredrag på Lunds Akademiska Schackklubb. Anteckningar därifrån, bearbetade av SSKK-bulletinens redaktör, ligger till grund för denna artikel.

Nedan har Calle Erlandsson fångat Rolf Martens i aktion vid brädet. Bilden är från Frans G Bengtssons Minnesturnering 1969, två år efter det att Martens hade blivit sverigemästare i närschack.

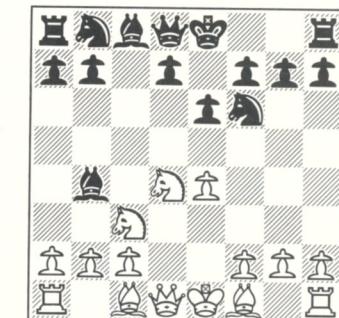

Lite historik

En viss modern svensk schackskola kan sägas ha funnits ända sedan 30-talet. I vissa avseenden har den rentav varit 20 år före "världen i övrigt" under flera decennier i följd. Men den har på sätt och vis existerat "underground" och varit relativt okänd. Den har i allmänhet utvecklats av andra än de allra starkaste spelarna och ofta förts vidare (bara) genom "muntlig tradition", i stil med en bunke folksagor; de "etablerade" har frynt på näsan åt den. Den nuvarande s k ultrahypermoderna motangreppsskola (UHCA-), som har sitt centrum i Sverige och innebär den viktigaste och mest genomgripande utvecklingen inom spelöppningsteorin sedan 20-talet, har också viktiga rötter här.

Kaijsergambiten, numera mycket populär, utvecklades i Sverige i slutet av 30-talet och början av 40-talet av Fritz Kaiser (och andra). Se vidare nedan. Den bygger på ett snabbt motangrepp från ena flanken. Över huvud taget provades den viktiga dragföljden 1.d4 Sf6 2.c4 c5 ("Indisk Benoni") tidigt i (bl a) Sverige.

Som ytterligare exempel kan nämnas det försök Arne Bryntse gjorde på 60-talet att rehabilitera det skarpa och egentligen mycket konsekventa motangreppssystemet Sicilianskt angrepp, 1.e4 c5 2.Sf3 e6 3.d4 Sxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 Lb4.

Bryntsес nya poäng var 6.e5 Sd5 7.Dg4 0-0 8.Lh6 g6 (kvalitetsoffer). Idén lär dock misslyckas, bl a på grund av 7.Ld2, och Sicilianskt angrepp förblir odugligt. (Mer om Bryntsес sicilianska äventyr kan man läsa i boken Korr-SM 1967-1976. Som bekant blev Bryntse svensk korrästare 1972. Harry Schüssler är en annan spelare med fäblesse för Sicilianskt angrepp. De erfarenheter han gjorde vid entimmasturneringen i Norrköping 1983 finns redovisade i Schacknytt 10/83. - red.) Men en vi-

Om flankgambitarna i Indisk Benoni

dareutveckling av detta tema, via den likaledes odugliga varianten 5...Lc5 (Karthago-Kobran), har lett fram till de viktiga (och förmodligen bra) "UHCA"-varianterna: 5...Db6, Gåpå-varianten (Gaw Paw Variation, poänger bl a 6.e5 Lc5! 7.Le3 Sd5! och 6.Sb3 Lb4!) och 4...Db6, Öresundsvarianten (Sound Variation, poäng bl a 5.Sb3 Sf6 6.e5 Se4 7.Le3 Dc7 8.Dd4 f5 9.f3 Sc6 10.Dc4 d5 11.De2 Dxe5 12.fxe4 d4, plan fxe4 - Öresunds-gambit).

I slutet av 60-talet utvecklade Sven Platzack, LASK, en teori om schackspelet baserad på Mao Zedongs tänkande. Teorin gällde inte speciellt öppningarna, men innehöll, eller medförde, en "guerilla"-betonad öppningsbehandling med en radikalt ny betoning på vissa typer av flankangrepp. Bl a vann Sven Platzack ett mycket intressant tidningsparti mot dåvarande sverigemästaren Börje Jansson efter att som svart ha gått fram långt med bönderna på båda flyglarna mot vits "jättecentrum" Bd4/Be4 (-69). Hans teori kan nog sägas i viss mån ha influerat den senare "UHCA"-skolan.

I det sammanhanget bör nämnas den tidigare och på liknande sätt säregna spelstilen hos Olle Appelqvist, Stockholm, som dock aldrig skrev ned någon teori. Han ställde ofta upp sig "hukande" i mitten som svart och gick sedan till motangrepp med t ex f7-f5. (Se Korr-SM 1967-1976! - red.)

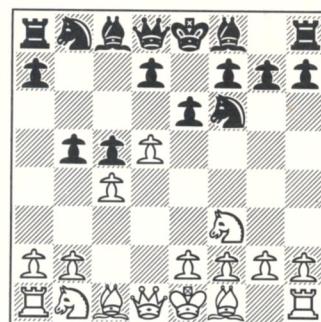
Den s k ultraflankmodernistiska skolan (som jag föreslår att den kallas) på 70-talet (med centrum i England - Basman, Miles - och öppningar som 1.e4/d4 b6, 1.e4/d4 g6, 1.e4 g5, 1.e4 a6 2.d4 b5 osv) hade också vissa anhängare i Sverige, som Harry Schüssler och andra limhamnare. Egentligen är väl detta något av en "punk"-skola (med t ex ett namn som Rat Defence på 1...g6!), och dess anhängare tycks i stort sett ha lämnat den när de blev lite äldre. Men den innehöll en och annan idé av intresse som har tagits upp av "UHCA", bland annat den att man kanske kan tillåta d4 + e4 avvit.

I Ulf Anderssons spelstil, utvecklad på 70-talet, finns beröringspunkter med "UHCA"-teorierna. Exempelvis har någon påpekat att han som vit sällan flyttar fram e-bonden tidigare än drag fem. "UHCA" framhåller att just denna bonde är mycket känslig för motangrepp. Ett av Uffes matchpartier i Malmö 1983 bidrog starkt till inspirerande idéer om "Vänsterkrokvarian-ten" i Sicilianskt. Ulf Andersson är förstås annars en utpräglad "hypermodernist" (och Nimzowitsch skulle ha avundats honom det där partiet mot Karpov i Milano -75).

I detta avsnitt ska redas ut ett antal olika begrepp som inte sällan blandas ihop. Inte minst inkluderar avsnittet den mycket lärorika historien om "Kaijsergambiten och det stora variantrånet" (The Great Big Variation Robbery).

Flankgambiterna är fyra till antalet (om man inte vill ge en femte självständig karaktär, jfr nedan):

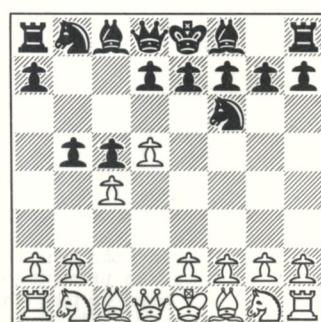
1. Blumenfeldgambit, 1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3 c5 4.d5 b5

Benjamin Blumenfeld, Moskva, (senast) 1922. ("Stamparti" då, Tarrasch - Aljechin, Pistyan -22.)

Planen är förstås att slå sönder vits centrum. Det är samma plan som finns i de senare Volga- respektive Kamtjatkagambiterna. I denna ursprungliga utformning kan den förstås endast användas efter det att vit har gjort det lite passiva tidiga Sf3 (i stället för att med d4 + c4 satsa på den aktivera uppställningen med - genast - Sc3).

2. Kaijsergambit, 1.d4 Sf6 2.c4 c5 3.d5 b5 och senare g6 om cxb5.

Fritz Kaijser, Sverige, slutet av 30-talet och början av 40-talet (enligt vad han berättade för Klas Hellborg 1982).

Planen är här väsentligt annorlunda än i den tidigare "Blumenfeld" och i den något senare "Volga". Svart tänker utöva ett massivt tryck mot vits damflygel längs linjerna a och b och diagonalen a1-h8. Vits centrum angrips inte ytterligare.

Detta är bevisligen (med en enda reservation nedan) en svensk uppfinding, ett faktum som är internationellt känt och knappast heller förnekas. Gambiten introducerades internationellt av Erik Lundin vid kandidatturneringen i Saltsjöbaden 1948. Den var redan då utvecklad i alla sina strategiska huvuddrag och kan t o m sägas ha avgjort denna turnering. Lundin förlorade nämligen med den mot ettan Bronstein och vann mot tvåan Szabó.

(Ende konkurrenten till Kaijser som upphovsmann torde vara Karel Opočensky, Tjeckoslovakien, som enligt Ståhlberg också var tidigt ute. /Han lär ha syftat på sitt eget parti mot Opočensky i Podebrady 1936. - red./ I Tjeckoslovakien, liksom i Sverige, sysslade man faktiskt redan på 20- och 30-talen med 1.d4 Sf6 2.c4 c5 - Hromádka, Pelikan osv. Men jag känner inte till några data om en lika tidig, eller tidigare, självständig utveckling av strategin av denna gambit i Tjeckoslovakien; alla hittills kända faktorer pekar på Sverige som första och viktigaste utvecklingsland.)

Kaijsergambiten ingår bl a i ett sammanslagning både bakåt och framåt i tiden i den (moderna) svenska schackskolan. Det första partiexemplet, t ex med 3...b5, som David Levy har funnit (skriver han i sin felaktigt betitlade bok om Kaijsergambiten 1977) var Ståhlberg - Stoltz, 1932. (Det partiet fortsatte 4.cxb5 Lb7? +/-.)

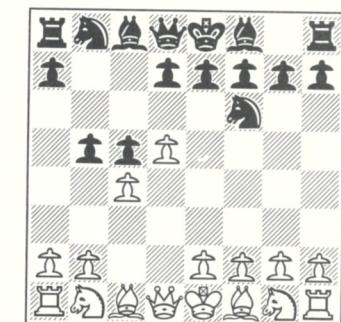
På 50-talet utvecklades Kaijsergambiten ytterligare i Sverige, bl a (eller kanske framför allt) i dåvarande LASK, av Jan Roth, Gunnar Staf m fl. (Knut Rang påstår att han var först där med att intressera folk för "något med b7-b5": "Blumenfeld" etc.) Dessa var lika långt framme i utvecklingen av varianten, som vad sedan Benkö var när cirka 10 år senare började använda den. Jag själv var en av "specialisterna" i Sverige på "Kaijser" i slutet av 50-talet, med utnyttjande av de muntliga erfarenheterna som då fanns. (Nästan inget var, såvitt känt, nedskrivet.)

Att blanda ihop Kaijsergambiten med den något senare och helt annorlunda "Volga" (jfr nedan) är ur systematisk synpunkt förstås rena tokerierna; man kan då lika gärna kalla Spanskt för "Italienskt med 3.Lb5". (Det var visst Pachman som

först gjorde detta - förstnämnda - i början av 50-talet.) Det innebär också en historieförfalskning. Med Volga eller med Sovjetunionen har den strategiska utvecklingen av denna gambit inget att göra. Både Alexander Hildebrand (i en bok om "Blumenfeld") och även Benkö (i sin felaktigt betitlade bok om Kaijsergambiten -74) har påpekat, att sovjetiska stormästare på 60-talet ställde sig oförstående inför påståendet att gambiten med g6 skulle vara en "Volgagambit". Olyckligtvis fick den detta namn när en teori äntingen nedtecknades i Sverige cirka 1967 av Håkan Åkvist och Jan Berglund. Orsaken måste ha varit att författarna inte kände till förhistorien, vilket på sätt och vis kan vara förståeligt. Själv skrev jag "Volga" (med "W" och allting, efter Pachmans bok på tyska) i mina "Kaijser"-protokoll 1958 tills Jan Roth gjorde det riktiga sammanhanget klart för mig. Fr o m 1959 har jag försökt bidra till att rätt beteckning används.

Att kalla Kaijsergambiten för "Benkögambit", efter en IGM som började använda den 1967, 19 år efter det att den hade introducerats internationellt (och f ö precis samtidigt som jag redan introducerade den betydligt mer avancerade Kamtjatkagambiten internationellt) och som dessutom inte på minsta sätt har bidragit till att utveckla de strategiska huvudelementen i denna öppning, utan hittade den fix och färdig, det är verkligen en personlig förlämpling mot dem som faktiskt utvecklade och använde denna gambit långt tidigare.

3. Volgagambit, 1.d4 Sf6 2.c4 c5 3.d5 b5 och senare e6 om cxb5.

Argunov (m fl), Sovjetunionen, mitten av 40-talet. Den första artikeln kom (enligt Levy -77) i Schachmatij v SSSR, februari 1946. Första partiexemplet (i Pachman -53) är från 1944.

Planen är densamma som i "Blumenfeld", fast här är den ännu ambitiösare

eftersom svart genomför motattacken under alla omständigheter, utan att invänta det passiva Sf3 - eller rättare sagt, redan mot vits aktivaste spel så långt. (Ett 2.Sf3 skulle kringgå "Volga".)

Varifrån kommer namnet "Volga"? (I en schackencyklopedi av Golombek 1976 sägs att det var Lundin som introducerade "Volgagambiten" internationellt 1948 - var och en med lite kunskaper i geografi kan inse hur knasigt detta läter. Och i en annan artikel i samma encyklopedi sägs att Benkö introducerade samma gabit 1967! I båda fallen avses "Kaijser".) Kanske var "Volga" avsett som en allmän symbol för Sovjetunionen (när t ex "Ryskt" redan fanns), men intressant är att denna gabit strategiskt på pricken liknar slaget vid Stalingrad, just vid Volga, som ägde rum strax innan det att den uppfanns, såvitt man förstår. (Argunov bodde i staden Kujbysjev, som ligger vid Volga. - red.)

Det är ur denna synpunkt också tomt att använda namnet "Volga" (även) om Kaijsergambiten. Då suddas just denna strategiska bild av Volgagambiten ut, för gambiten med g6 har ju inget med detta historiska slag att göra bildmässigt, och (den verkliga) Volgagambiten försvinner som strategisk idé, får inget eget namn utan förvandlas så att säga till en mindreiktig bivariant av sig själv. "Volga"-idén är mycket viktig. Detta kommer nämligen framför allt fram i min senare och fantomstarka gabit som bygger på den, Kamtjakagambiten.

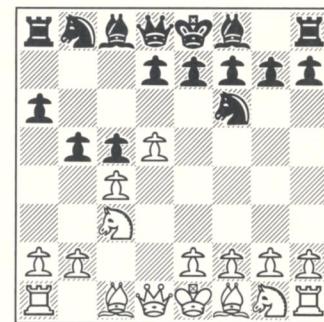
Därför bör man skilja mellan "Kaijser" (med g6) och "Volga" (med e6) - ifall man är intellektuellt kapabel att göra det (vilket tyvärr inte gäller alla traditionalistiska starka schackspelare - "fossilsyndromet" slår blint, brutal och hårt. Det är dock min förhoppning att denna sjukdom i de flesta fall inte ska visa sig obotlig, utan kunna arbetas bort med t ex ihärdig hjärnsjukgymnastik).

Från början var "Kaijser" och "Volga" två helt separata gambiter, som inte hade något med varandra att göra strategiskt och inte var beroende av varandra. Ganska nyligen har detta ändrats genom att en ny uppföring av Lev Alburt, USA (ex-Sovjet), "Barclay Gallery Variation", 1984. Alburt använder sedan länge "Kaijser", men "Barclay Gallery" är av "Volga"-typ. "Barclay Gallery" används mot Fritz Kaijers egen rekommendation (från 40-talet) mot hans egen gabit, 4.cxb5 a6 5.e3, som länge har gällt för att vara det bästa, men som nu ifrågasätts i och med denna nyhet: 5...Lb7 6.Sc3 Da5 7.Ld2 axb5 8.Lxb5 Db6 9.Db3 e6 10.e4 Sxe4! 11.Sxe4 Lxd5 12.Dd3 f5, är poängen med "Barclay Gallery". Mot 4.cxb5 a6 5.bxa6 fortsätter Alburt (och

andra) med 5...Lxa6, plan g6, fortfarande å la Kaijser.

Ett lämpligt namn på (det gemensamma) gabitdraget 3...b5 saknas för närvarande. (Ett sådant behövs inte minst på de varianter, där vit avböjer gabit.) Jag föreslår, som det egentligen enda vettiga, "Kaijser/Volga-gabit" om 3...b5. Motiveringen framgår av ovanstående. (Eftersom "Kaijser" är den både tidigare och strategiskt viktigare gabitmen, kan man inte kalla 3...b5 för "Volga" förstäs, och andra beteckningar vore ännu tokigare.)

4. Kamtjakagabit, 1.d4 Sf6 2.c4 c5 3.d5 a6 4.Sc3 b5, poäng 5.cxb5 axb5 6.Sxb5 e6.

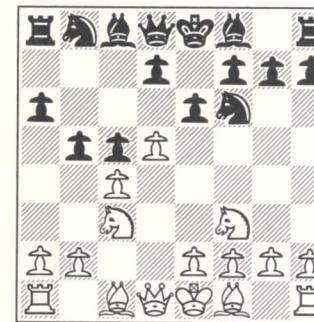

R. M., 1959. Noga räknat blev den inte av strategiskt intresse förrän 1962, när jag konstruerade ett helt system med 3...a6, som ju är förutsättningen för att denna gabit ska komma till sin rätt. Den finns så att säga till att börja med bara som hot, vilket är just vad som gör att den kan bli så kanonstark som den är - kronan på hela den ovannämnda utvecklingskedjan, tycker jag själv att den kan betecknas som.

Planen är densamma som i "Blumenfeld" och "Volga". Från början var jag förstads ute efter att vidareutveckla "Kaijser" och tänkte mig först framför allt 6...La6, med övergång till just Kaijser (och undvikande av det ovannämnda 5.e3 efter 3...b5 4.cxb5 a6). Men 6...e6! är mycket starkare. Klas Hellborgs senare förslag 6...Da5+, med plan e6, (Hellborg Variation, 1985) är knappast någon förbättring, har det visat sig. En förbättring är däremot den s k "norra" varianten i den antagna gabitmen, som först förespråkades och användes av Göran Boström, Umeå (ex-LASK) i början av 70-talet: Efter 7.Sc3 exd5 8.Sxd5 görs här 8...Sxd5 9.Dxd5 Sc6 i stället för min huvudsakliga huvudidé ("södra") 8...Lb7. (Båda de senare nyheterna hade jag under övervägande redan 1962, visar anteckningar.)

Varifrån kommer namnet "Kamtjatka"? Det var Ingegärd Sandström, gift med Bengt och senare mor till Ludvig, som plötsligt avbröt ett av våra blixtpartier på den tiden med frågan, varför ingen schacköppning kallas så. Var får folk allt ifrån? Ur cirka fem olika aspekter passade detta namn helt perfekt på den gabit som jag just höll på att uppfinna, och den döptes därmed.

5. Gabitmen som uppkommer efter antingen 1.d4 Sf6 2.c4 c5 3.d5 a6 4.Sc3 e6 5.Sc3 b5 eller 1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 a6 4.Sc3 c5 5.d5 b5.

Är en sorts fördrojd "Kamtjatka", men jag har föreslagit "Krabban" som namn på denna variant.

Principiellt om UHCA-försvaren mot 1.d4

Det finns flera typer (grupper) av UHCA-försvar mot 1.d4. En huvudtyp är de som bygger på Indisk Benoni, dvs Sf6 + c5 eller Sf6 + e6 + c5, av svart. Kamtjakaförsvaret och Ormen (1.d4 Sf6 2.c4 c5 3.d5 e6 4.Sc3/Sf3 exd5 5.cxd5 Ld6, plan Lc7) är förstads båda av denna typ. Ytterligare en idé på samma område är "Krokodil-Benoni", 1.d4 Sf6 2.c4 c5 3.d5 d6 4.Sc3 Lf5, plan e6 osv, med en "krokodil-löpare" på g6 eller h7 (R. M., -86).

Indisk Benoni är känt sedan länge (20-talet) och är en skarpere metod för svart än de som hypermodernisterna brukade använda. Redan i drag två eller tre går svart till angrepp mot Bd4.

Jag har för min del länge trott på 2...c5, som f öckså är en svensk tradition (förutom en tjekkisk). Vad gäller de hypermoderna försvaren är t ex Nimzoidiskt mycket elastiskt, men kanske kommer

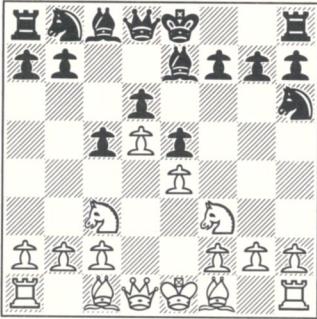
motangreppet lite sent. (Vederläggningsförsöket 4.Ld2, "Le Super-Duchamp", är under utprovning i det ultrahypermoderna motangrepplaboratoriet i Malmö/Lund.) Mot Grünfeldindiskt finns "Zaitsev/Persson", 4.Sf3 + 5.Lg5 + 6.Dc1, för att påvisa att Sf6 är överbelastad. Kungsindiskt kan nog knäckas rejält med den Rumänska varianten (t ex), 5.h3 + 6.Lg5. Och mot Sned-Benoni ("Modern Benoni") finns flera möjligheter som åtminstone verkar lovande. De tre sistnämnda systemen har den principiella nackdelen att svart gömmer Lg7 bakom Sf6 och dessutom försvagar kungsflygeln. UHCA-systemen "bör" vara bättre, är min hypotes.

I Kamtjakaförsvaret och i Ormen finns metoder för svart att komma över den stora terrängnackdel som är en omedelbar följd av 2...c5. Kamtjakadraget 3...a6 riktar sig mot vits naturliga vidare expansion och centrumstöd Sc3 + e4, och förbereder så en kraftig attack mot Bd5. Ormen går (bl a) ut på att den viktiga damflygelmajoriteten, som svart har fått efter exd5 cxd5 (bondeställning Brand-Benoni), ska få ett rejält stöd för sin framryckning. I båda fallen är det fråga om ett mer konsekvent, eller i vart fall bättre underbyggt, motangrep från svart än i tidigare kända varianter. Indisk Benoni bör i och med detta bli en betydligt viktigare metod för svart än vad som nu motsvaras av dess plats i "gängse" teori.

Bondeindiskt (som jag föreslår att spelsättet kallas, när svart gör först Sf6 + a6 och bara därefter c5) är också en viktig idé. Den har i huvudsak utvecklats utanför Sverige. Den Benoni-form som det blir frågan om här, kan kanske kallas för Hyperindisk Benoni. Kamtjakagambiten (min gamla gabit), som här lätt uppstår genom dragomkastning, spelar förstads en viktig roll i systemet av denna typ.

Stefan Bückers, Västtyskland, också en "UHCA"-teoretiker, har velat återuppliva Gammal-Benoni, 1...c5 (fast utan 2...e5) - alltså angrepp mot Bd4 genast. Hans "Gam"-system (noga räknat den sammanhängande systemtron 1.d4 c5 2.d5 Sf6; 3.c4 Se4 / "Gamen"/; 3.Sc3 Da5 / "Wusel"/; 3.Sf3 c4 / "Habichd"/) häller nog tyvärr inte måttet. Men hans stora djärhet här och på andra områden har varit viktiga för "UHCA"-teorins genombrott. Just denna idé, en "modernisering" av 1...c5, kan kanske förverkligas på allvar om man ersätter Bückers gamspringare med den skånska Brohinkahästen och här konstruerar en "Hajvariant". "Gammalhagen" (R. M. -87) ser ut så här:

1.d4 c5 2.d5 e5 3.e4 d6 4.Sc3 Le7 5.Sf3 Sh6

- a) 6.Lxh6 gxh6 7.Sd2 0-0 8.Dh5 f5!
9.Dxh6 f4 (Hajgambit, B-offer för terräng, och den tekniskt sett mycket "dåliga" Le7 är hajen som "lurar under ytan" men "luktar blod" om vit vill försöka befria sig med g3 + gxf4.)
b) 6.Lxh6 gxh6 7.Sd2 0-0 8.Ld3 f5! 9.exf5 Lxf5 10.Lxf5 Txf5 11.Dg4+ Tg5 (12.De6+? Kh8!) och svarts spel på öppna linjer kompenserar vifältssvagheterna.

Den principiella nackdelen med Gammal-Benoni är att vit kan slippa göra c4, spar tid och får fältet c4 för en S. En fördel är att ingen Sf6 hindrar f7-f5. Detta försöker svart utnyttja i "Gammalhajen", där 0-0 plus (ett mycket snabbt) f5 planeras. Vit ska få annat att tänka på än att manövrera en S till c4. Vits drag 4.Sc3 + 5.Sf3 ovan är f ö hans "huvuduppställning". Mot annat av vit spelar svart à la Tjeckisk Benoni, Sf6 + 0-0 + g6, eller direkt Lg5 (jfr ECO), med goda chanser till "=".

De "oindiska" systemen mot 1.d4 är också en viktig UHCA-grupp. De kännetecknas av att svart inte förhindrar e4 med 1...Sf6 och inte heller genast går till motangrepp med 1...c5 (eller ger en Bd5 som angreppsmål för vit med det "klassiska" 1...d5), utan i sitt första drag förbereder ett motangrepp på ett eller annat sätt. I denna grupp ingår förstads "Rymdskorpionen" (1...e6) och "Norska Rått" (1...g6).

Ska svart verkligen tillåta vit att få göra 2.e4, dvs ställa upp den maffiga centrumduon genast? Det var jag för min del tidigare helt säker på att svart principiellt sett inte borde tillåta. Men andra har, en del sedan rått länge, visat rått stort förakt för denna duo. Den ovan nämnda ultraflankmodernistiska skolan (från 70-talet) kännetecknades t ex av detta; där gjordes "hänsynslöst" 1...g6 eller 1...b6, och redan vissa "klassiska" system mot 1.e4 tillåter ju e4 + d4: Franskt och Caro-Kann.

I själva verket kan man konstatera, tycker jag nu, att det ligger en hel del i vad dessa "förakfulla" människor har sagt. Duon d4/e4 är nog inte så fruktansvärd som den kan se ut; den innehåller nämligen en ganska lättangripen (resp svårörsvarad) bonde som sin ena beståndsdel, Be4, som inte har någon D bakom sig och som dessutom, om/när den har tvingats rycka fram till e5, bara kan stödjas av sin närmsta flankbonde (f4) till priset av ett visst blottställande av K. Med tillräckligt "hårt" spel kan svart troligen utnyttja detta.

Be4 är så att säga den "mjuka" centrumbonden, Bd4 den "hårda". I de "oindiska" systemen mot 1.d4 väntar svart ut Be2, kan man betrakta det som, med sitt första (förberedande) drag, och går sedan på den så snart den vågar visa sig där framme på e4.

Vissa delar av dessa "oindiska" system kommer sálunda, på grund av den traditionella systematiken, att falla under kategorin "försvar mot 1.e4", fastän de alltså används mot 1.d4.

Redan det gamla systemet Franskt innebär ett motangrepp på Be4. Efter 1.d4 e6 2.e4 d5 är Be4 inte helt bekväm att försvara. Däremot tänker svart i "Rymdskorpionen" förstås inte besvara 2.c4 med 2...d5. Den förråda mittbonden Bd7 vill inte inläta sig i slagsmål med en sådan där (aningen) lägre stående flankvarelse som Be4, utan tar upp handsken bara om/när en motståndare av samma rang kommer. Mot 2.c4 vill svart i stället göra 2...c5 med förhopningen att få en jämförelsevis mycket bra form av Benoni, Rymdbenoni, som möjliggör Skorpionuppställningen för svart (se nedan). Och på liknande sätt är det med "Norska Rått", 1...g6. På 2.c4 görs där 2...c5, Råttbenoni, där svart har fått se c2-c4 av vit utan att, som i Indisk Benoni, ha behövt spärra för f5.

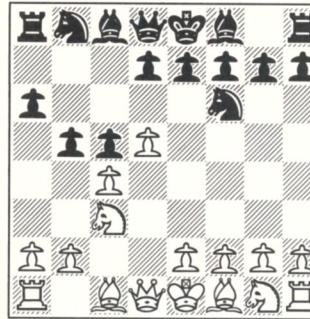
Kamtjatkaförsvaret

1.d4 Sf6 2.c4 c5 3.d5 a6 (R. M., -62), snabbrecept (nov -87). Ända från början har Kamtjatkaförsvaret varit indelat i tre delar:

Del I: 4.Sc3 b5 (Kamtjatkagambit)
Del II: 4.a4 (Här gjordes tidigare 4...e5, numera rekommenderas 4...e6, plan Ld6.)
Del III: annat än 4.Sc3 eller 4.a4

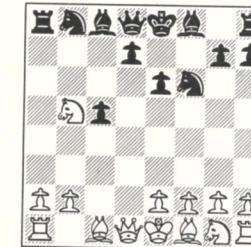
Observera att systemet i dess "nya" Del II inte nödvändigtvis går in i Ormen. Svart kan göra detta, men har också en speciell Kamtjatkavariant, "Parasnake" e6 + Ld6 + De7, mot vits "normala" fortsättning Sc3 + Sf3.

Del I: 4.Sc3 b5

5.Dc2 (5.Lg5 b4) e6! 6.e4 exd5 7.e5!? (7.exd5 Ld6!) dxc4! 8.exf6 d5 ("Stalingrad-gambit" i annorlunda tappning, jfr del III. Pjäsoffret verkar lovande i båda formerna.)

- 5.cxb5 (Nu troligen redan =/+, minst =) axb5
a) 6.Sxb5 e6!
a1) 7.d6! Da5+ 8.Sc3 Se4 9.Ld2 Sxd2(!) (9...Sxd6!?) 10.Dxd2 Ta6! -/+
a2) 7.dxe6 ("Pseudo-Blumenfeld"-varianten) fxe6

a21) 8.Sd6+?! Lxd6 9.Dxd6 Se4 10.Dd1 0-0, troligen -/+ (fast det är inte utarbetat exakt hur svart ska spela).

a22) 8.Sf3 (OBS att detta också kan fås ur 1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3 a6 4.Sc3 c5 5.d5 b5 6.dxe6 fxe6 7.cxb5 axb5 8.Sxb5) Sc6! 9.e3 Tb8!

a221) 10.a4 d5 11.Le2 Ld6! -/+

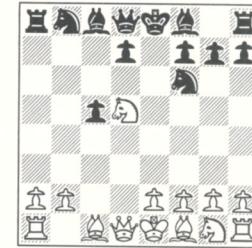
a222) 10.Ld2!? (-/+ !?)

a223) 10.Sd6+ Lxd6 11.Dxd6 Se4 12.Dd1 Da5+ 13.Sd2 0-0 osv.

a23) 8.e4 Sxe4 9.Dh5+! ("Rook-Snatcher Variation", ett förslag av Börje Larsson, Malmö -66. Det gäller här att ta så många T som möjligt från motståndaren, och svart vinner i den kritiska varianten när han tar det 4:e och dittills enda ohotade T med "+.") g6

10.De5 Da5+ 11.Kd1 Sxf2+ 12.Ke2 (12.Kc2 Sc6! 13.Dxh8 Da4+) Sxh1 13.Sc7+ Kf7 14.Dxh8 Sc6! 15.Sf3 Sd4+! 16.Sxd4 cxd4 17.Dxh7+ Lg7 18.Lh6 d3! 19.Kxd3 La6+ 20.Sxa6 Dd5+ 21.Ke2 De4+ 22.Kd2 Dd4+ 23.Ld3 Dxb2+ 24.Lc2 Dc3+ -+

- a3) 7.Sc3 exd5
a31) 8.Sxd5

a311) 8...Lb7! ("Södra" varianten; troligen =; "genombrottspartiet" internationellt för systemet, Sosonko - Schüssler -82, 0-1, var med denna variant.)

a312) 8...Sxd5(!) ("Norra" varianten, först förespråkad och använd av Göran Broström, Umeå, i början av 70-talet, ger eventuellt =/+) 9.Dxd5 Sc6 10.Sf3 Le7

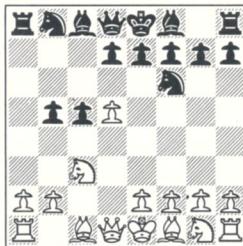
a3121) 11.e3 0-0
a31211) 12.Le2 Lb7 13.0-0 ("Pingemeten", P-I Helmertz -75) Dc7(!) (13...Sd4! osv =) 14.Dd1 Lf6 =/+ (Diagonalkorseld av svart med tillbakahållt centrum.)

a31212) 12.Lc4
a31211) 12...Tb8!?, plan Sb4 + d5 + Lf5, resp Sa5 om a3 (=/? , =?)
a31212) 12...Lb7! 13.Dd1 Sb4 14.Ld2
a312121) 14...Db6! 15.0-0 d5 16.Lxb4 dxc4 17.Lc3 Tfc8 (=/? , =?)

a312122) 14...Lxf3! 15.gxf3 Db6 16.0-0 d5 17.Lxb4 dxc4 17.Lc3 Tfd8 18.De2 Td3 (=/? , =?)
Anm. Jag är inte säker på hur svart bäst förfar mot 12.Lc4 och huruvida en liten fördel faktiskt kan näs. Minst "=" är det i varje fall.

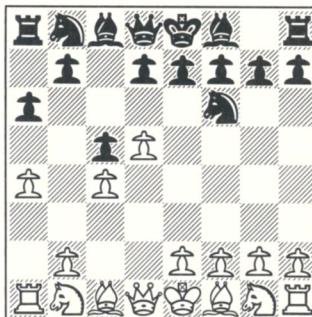
a32) 8.e3 Lb7 =/+ (8.e3, i stället för 8.Sxd5, förekom i ett parti Chavin - Gusev, SSSR 1962(!), enligt Schwarz -76, och partiet har också "citerats" på det mest besynnerliga sättet av D Levy -77. Detta partixempel upptäckte jag 1984, sedan jag i 22 år trott mig ha varit allra först med 3...a6! Men trots att jag eventuellt blev förekommen, fortsätter jag att se Kamtjatkaförsvaret som enbart mitt.

Någon motsvarande utveckling av ett helt system med 3...a6 har inte synts på annat håll. Jag kan rentav också ha spelat 3...a6 först, 11 okt -62!)

- b) 6.e4 (Nu med dragomkastning Zaitsev-varianten, -74, även kallad "Moderna varianten" - troligen därför att den mest av allt liknar "lätta brigadens attack" vid Balaklava 1854.) b4 7.Sb5 d6
- b1) 8.Lf4 (farligast) g6!! (Varianten "Makedonija I", R.M. -77) 9.e5 Sh5!
- b11) 10.exd6 exd6! 11.De2+ Kd7!, plan Lb7 + Kc8 osv, -/+.
- b12) 10.Le3 (10.Lg5 f6!) Lg7! 11.g4 Lxe5 12.gxh5 Lxb2, troligen -/+ (trots att svart bara har 2 B för S!)
- b2) 8.Sf3 g6 9.e5 dxe5 10.Sxe5 Lg7 11.Lc4 0-0 12.0-0 Lb7! 13.d6 Sc6!! -/+ ("Makedonija II", R.M. -81; en av de taktiska poängerna är 14.Sxc6 Lxc6 15.Te1 Lxb5!; relativt bäst för vit är 14.f4, men också det är kass.)

Del II: 4.a4

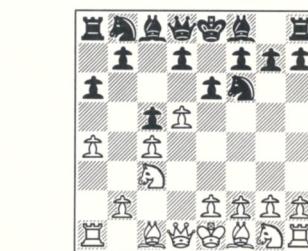

4.a4 är rekommenderat av många, men saknar vit bättre möjligheter, är förstås 3...a6 ett verkligt kanondrag. Bland annat bortfaller a3 + b4.

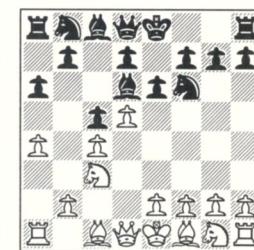
- a) 4...e5
- a1) 5.Sc3 d6 6.e4
- a11) 6...g6 (Årsmodell -62, à la Petrosjan-systemet; så började mitt första Kamtjatkaparti, mot Bengt Sandström,

1962.)

- a12) 6...Le7 (-67 års modell, à la Tjeckisk Benoni som under tiden uppfanns; plan 0-0 + Se8 + g6, partier -67 mot Lundin, I Polgar & Savon.)
- a2) 5.a5!! (Fedorowicz - Illescas, Dubai 1986, kallas "N" och ges "!" i Inf. 42, "x b6". Men är kass: 5...Ld6!, x a5. Också lite senare är a5 troligen rätt harmlöst. Denna plan, eller liknande, där bl a Tb1 + b4 ingår, utvecklades annars redan -64: "Hellborgs Attack".)
- b) 4...e6(!) (Det nya draget, -83/84, som ger "Det moderna Kamtjatkaförsvaret").

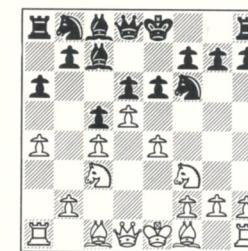
- b1) 5...exd5? (Inleder "Direktmetoden" för "Orm"-övergång, är eventuellt riskabelt.) 6.cxd5
- b11) 6...d6? (S Agdestein - Karlsson, -84; i den Sned-Benoni som nu uppstår efter g6 osv har b6 tidigt försvagats, +/-.. Detta visste jag redan -62.)
- b12) 6...Ld6 (Gav 0-1 i både Danner - Schüssler och Opl - Danner, rond 4, 5, IBM-, Wien -86.) 7.g3 (7.Sf3 & 7.e4, jfr nedan.)
- b121) 7...Le5?! (7...Lc7?! 8.d6!) 8.Lg2 0-0 9.Sf3 Lxc3+ 10.bxc3 Da5 11.Lb2 följt av Sd2-c4, och svart saknar nu Da6/Db5.
- b122) 7...De7!, à la "Parasnake", jfr nedan, är nödvändigt och ev OK.
- b2) 5...Ld6(!) (Inleder "Passagemetoden" eller "Parasnake", solidast.)

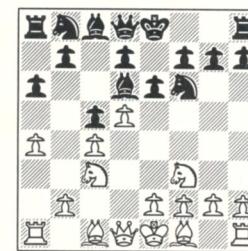
- b21) 6.e4 Le5! (6...exd5? 7.cxd5 0-0?! 8.f4! är farligt, a6/a4 riskerar nu att

bli till nackdel för svart.) 7.Ld3 exd5 8.cxd5 d6! 9.Sf3 Lg4! 10.h3 Lxf3 11.Dxf3 Sbd7 =/. Observera här att vit pga a6/a4 saknar Da4+! som svar på Lg4.

- b22) 6.Sf3 (är ungefärlig nödvändigt; 6.g3 Le5/Lc7.)
- b221) 6...Lc7 ("Passagemetoden")
- b2211) 7.d6 ("Passage Push", ofarligt) La5 8.Dd3 (8.g3? Db6!; 8.Lg5 Db6!; 8.Sd2 Sc6!, plan b6 + Lb7.) b5! 9.e4 Lb7 10.e5! (10.Le2? b4, plan b3 + Sb4.) Se4 11.Le2 bxc4 12.Dxc4 Ld5! 13.Dd3 c4 14.Dc2 Sc6 15.0-0 Sxc3 16.bxc3 f6 =/+
- b2212) 7.e4 d6

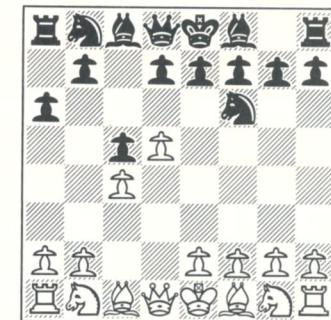

- b22121) 8.Lg5 h6 9.Lh4 e5! osv (Lh4 "ute-läst")
- b22122) 8.Ld3 exd5
- b221221) 9.exd5 ("Passage Exchange", harmlöst) De7+ (enklast) 10.De2 Dxe2+ 11.Kxe2 Lg4 osv =
- b221222) 9.cxd5 0-0/Sbd7 - "Orm", där nu svart har undvikit en rad av de skarpa varianterna och står solitett "=".

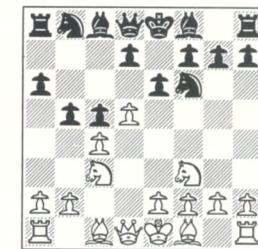

- b222) 6...De7 ("Parasnake", den speciella Kamtjatkavarianten; svart paralyserar t v Be2 och framtvingar i stort sett g3, som är såpass harmlöst mot "Orm" att svart kan tillåta sig ett Dd8-e7.) 7.g3 (7.Lg5 Lc7; 7.aj5 Lc7, plan Dd8! Sb3 exd5!) Lc7 8.Lg2 exd5! 9.cxd5 d6 10.0-0 0-0 11.Sd2 Sbd7 12.e4 Te8 13.f4 Tb8 14.a5 b5 15.axb6 Sxb6 = (16.Sf3? Sbd7!)

Del III: annat än 4.Sc3 och 4.a4

- a) 4.Sf3 ("Appelros' Attack", Joel Appelros - R.M., nov -62; vits troligen viktigaste fjärdedrag.)
- a1) 4...b5? ("Arkaiska varianten", verkar skum. Men hur vederlägger man den?)
- a2) 4...e6(!) (Mest logiskt, men krävde "Orm"-uppfinning.) 5.Sc3 b5 (Crab Variation, "Krabban", fås också ur Bondeindiskt; nu "E 10".)

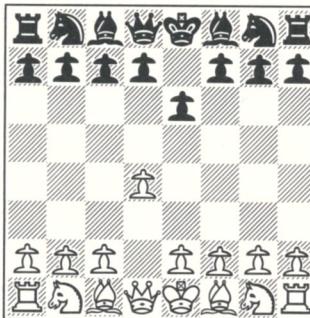

- a21) 6.Lg5 (Kjell Santesson, -67) b4 7.Se4
- a211) 7...d6? 8.Sxf6+ gxf6 9.Ld2? (ges "N" och "!" i Inf. 43) a5(!), plan f5 exf5 exd5 om e4 (R.M. -87)
- a212) 7...Le7! (R.M., 60-talet) 8.Lxf6 (8.d6 Sxe4, plan Da5) Lxf6 9.Dd2 d6! (R.M. -81, och i ett exempel i Inf. 39, där vit avböjde bondeoffret, =) 10.dxe6 Lxe6 11.Sxd6+ Kf8! (Schüssler -83), med god komp. för bonden.)
- a22) 6.e4 b4 7.e5 bxc3 8.exf6 cxb2! (R.M. -86; 8...Da5? +/-, Christiansen - Alburt, -85) 9.Lxb2 gxf6 10.Ld3 Lg7 11.Dc2 0-0 12.0-0 f5! =/+
- b) 4.Dc2 e6(!) 5.e4 exd5! 6.e5! dxc4! 7.exf6 d5 ("Stalingradgambit"), eller 6.exd5 (6.cxd5? De7!) Ld6! osv - i "Orm"-stil.
- c) 4.g3 e6(!) 5.Lg2 exd5 6.cxd5 d6 7.a4 Le7! ("Rak" Benoni, effektivt när vit bestämt sig för g3.) 8.Sc3 0-0 9.Sf3

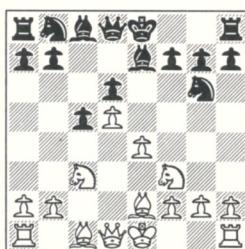
- Sbd7 10.0-0 Dc7!, t ex 11.h3 Te8!, plan bl a b6 + Tb8.
 d) 4.Lg5 e6!, plan h6 + g5 + exd5
 e) 4.f3 e6!, plan exd5 + Ld6
 f) 4.e3 e6!

Rymdkorpionsförsvaret

1.d4 e6 (Snabbrecept nov -87)

- a) 2.e4 d5 - Franskt
 b) 2.c4 c5! (Rymdbenoni) 3.d5 exd5 4.cxd5 d6 (plan Sg6, Lf6 - "Skorpion") 5.Sc3 Se7
 b1) 6.e4 Sg6
 b11) 7.Sf3 Le7 8.Le2

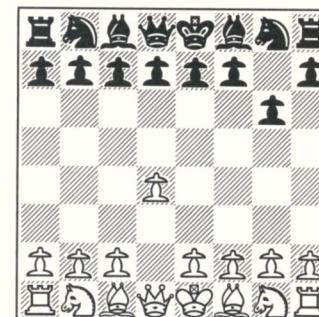
- b111) 8...0-0? (angivet -86, men:) 9.h4!? (Hillarp-Perssons Attack) Sxh4 10.Sxh4 Lxh4 11.Lb5! g6 12.Lh6 är en ny intressant idé för vit, Tiger Hillarp-Persson - Stellan Brynell, jan -87, som visserligen blev 0-1.
 b112) 8...Lf6!, kom man fram till som ett resultat av detta: 9.0-0 0-0 osv.
 b12) 7.f4 Le7 8.Sf3 0-0 9.Ld3 (9.e5 Lg4!) a6 (eller 9...Lf6) 10.a4 Lf6 11.0-0 Te8 12.Te1 Sd7 13.g3 och nu 13...Sf8 eller 13...Dc7: Både mot 7.Sf3 och 7.f4 får svart utmärkt spel med "normaluppställningen".
 b2) 6.g3 Sg6 7.Sf3 Le7 8.Lg2 0-0 9.0-0 Sa6! (här inte Lf6) 10.Sd2 Ld7! 11.a4

Sb4! 12.Sc4 b6! 13.e4 a6 14.e5 (annars b5) Sxe5 15.Sxe5 dxe5 16.d6 Lf6 17.Lxa8 Dxa8 18.f3 Lf5 =/+, starkt kvalitetsoffer.

- b2) 6.e4 Sg6 7.Le3 (Inleder Nyléns Attack, Anders Nylén -87, plan Sh5) Le7 8.Dd2
 b21) 8...0-0!? 9.Sge2 Lf6 (dugor, men bättre finns) 10.Sg3 a6 11.a4 Te8 12.Le2 Sd7 13.0-0 Tb8 14.Sh5 (poängen) Le5(!) 15.f4!? Lxc3 16.Dxc3 Sf6 17.Sxf6+ Dxf6 18.Dxf6 gxf6 19.Ld3/Lf3 f5! (x e3)
 b22) 8...a6!
 b221) 9.ad7! (påvisar nackdelarna med vits plan) 10.h3 (10.Sge2?! Se5!) 0-0 11.Sge2 Se5! 12.Sg3 Sh4! 13.Dc2 f5! 14.f4 Seg6 15.Ld3 fxe4 16.Lxe4 Sxf4 17.Lxh7+ Kh8 18.Le4 Lg5! =/+
- b222) 9.Sge2 (det relativt bästa, men också det harmlöst) Sd7 10.Sg3 Se5 11.Le2 Sg4! (eller 11...b5!, plan ev Sc4) 12.Lxg4 Lxg4 = eller =/+
- c) 2.Sf3 c5(!) (Aven 2...Sf6 och 2...Le7 är bra.) 3.e4 cxd4 osv - Öppet Sicilianskt med 2...e6
 d) 2.Sf3 c5 3.c4 (eller 2.c4 c5 3.Sf3) cxd4 osv =, Engelskt
 e) 2.c4 c5 3.e3 d5 (t ex) =, Damgambit, Slutens Tarrasch

Norska råttförsvaret

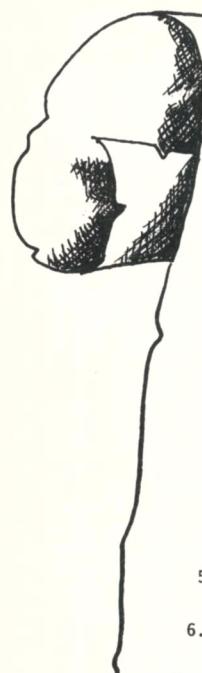
1.d4 g6 (Snabbrecept nov -87)

- a) 2.e4 Sf6! (Norskt) 3.e5 (3.Sc3 d5 4.Ld3 Sc6!?) Sh5 4.Sf3 d6 5.Sc3 dxe5! 6.Sxe5 Lg7 7.Lc4 0-0 8.f4 Sc6! 9.Sxc6 bxc6 10.Le3 Dd6 11.0-0 Td8 12.Se4 Db4 13.b3 c5! 14.Sxc5 Dc3 =/+/+
 b) 2.e4 c5! (Råttbenoni!) 3.d5 (3.Sf3 Lg7 4.e4 Sh6!?) e5! 4.e4 (4.dxe6 fxe6 5.Lf4 Sh6!) d6 5.Sc3 Lg7 6.Le2 Sh6! 7.Sf3 0-0 8.0-0 Sa6!
 c) 2.Sf3 Lg7 3.e4 Sf6! (Fördröjt Norskt) 4.e5 Se4! = osv.

CANNAE THESES

for the Ultra-Hypermodern Counterattack (UHCA) school concerning Black's early strategy in chess, formulated in connexion with the 2200th anniversary of the Battle of Cannae 2.8 -216. (Rolf Martens, 1985)

1. "The pawns are the soul of chess" (Philidor, 1749)
2. Against 1.e4 and 1.d4, initially, no attempt by Black at setting up an own pawn centre; early counterattack, from the flanks, against White's advanced centre pawn instead. Own centre pawns to be spared for the time being. If/when the attacked white centre pawn advances, then a consistent followthrough counterattack against it and its supporters. (Consistent Cannae strategy to counter White's "classical".)
3. Against 1.Nf3 and 1.c4 ("hypermodern" or "mixed hypermodern/classical" strategy by White), neither own pawn centre nor symmetry, but flexible preparation for either counterattack or own pawn centre. (Flexible, Cannae/"classical", strategy.)
4. In the counterattack against White's pawn centre, also, and importantly, positions on the extreme flanks (meaning, the edges of the board, the rook files) may be used by Black.
5. The threat by Black of gaining the pawn majority in the centre by outer levers against White's advanced pawn or pawns is important.
6. Two flank pawns may well be sacrificed by Black for one central pawn and approximately two tempi in the development.
7. An extreme pawn weakness on an extreme flank may well be accepted by Black, if he gains an extra influence in the centre in return. (Cf Thesis 6.)
8. In certain cases, a sacrifice by Black of a knight or bishop for two central pawns, or possibly, of a rook for 3-4 pawns, plays a role.
9. "Steinitz king", and no "royalism": In connexion with flank attacks and if a pawn majority has been gained in the centre or if the centre otherwise is stable, Black's king may best be protected, and put to work, if it remains in the centre, which also saves Black the time consumed by castling.
10. The all-round approach: A dialectical, flexible approach is demanded by the actual properties of the matter in chess. Embodied in the well-known chess-saying: "The threat is stronger than its execution". No holding on, under all circumstances, to a certain type of game or opening name or pawn position. No exclusive "striving" for either "positional" or "tactical" play. Combination of strategy and tactics. Taking into account of both theory and own analysis/experience. No exclusive belief in everything written on paper.
11. There are (1985) new strong early opening moves in chess.

Teori i praktiken

Grünfeld och Rubinstein, första paret ut

Aldrig mer Meraner!

Meranervarianten 1.d4 d5 2.c4 c6 3.Sf3 Sf6 4.Sc3 e6 5.e3 Sbd7 6.Ld3 dxc4 har några år på nacken. Dess historia sträcker sig tillbaka ända till 1914 och turneringen i Sankt Petersburg, där ett parti Capablanca - Bernstein började 1.d4 d5 2.Sf3 Sf6 3.c4 e6 4.Sc3 Sbd7 5.Lg5 Le7 6.e3 c6 7.Ld3 dxc4 8.Lxc4 b5 9.Ld3 a6 10.e4. Emellertid drog den gode Ossip omotiverat 10...e5?, varefter Capa inte bara vann i stor stil, utan också inkasserade turneringens skönhetspris.

Spelsättet föll därför i glömska för en tid och först vid turneringen i Merano 1924 spelades vad vi brukar kalla variantens stampart. Då presenterades för en bredare allmänhet svarts riktiga förhandlingssätt i centrum: c-bondens framryckning.

ERNST GRÜNFELD

AKIBA RUBINSTEIN

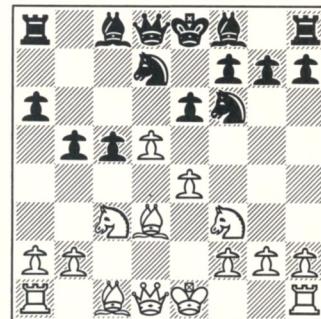
1.d4 d5 2.c4 e6 3.Sc3 c6 4.Sf3 Sf6 5.e3 Sbd7 6.Ld3 dxc4 7.Lxc4 b5 8.Ld3 a6 9.0-0 c5 10.a4 b4 11.Se4 Lb7 12.Sed2 Le7 13.De2 0-0 14.Td1 a5 15.Sc4 Dc7 16.Ld2 Tfd8 17.Tac1 Dc6 18.b3 Dd5 19.Le1 cxd4 20.exd4 Tdc8 21.Ld2 Se4 22.Te1 Sd6 23.Df1 Sxc4 24.bxc4 Dh5 25.Se5 Sxe5 26.Txe5 Dh4 27.f4 Lf6 28.g3 Lxe5 29.dxe5 De7 30.Le3 Dd7 31.Le2 Dxa4 32.g4 b3 33.Kf2 Le4 34.Ld4 Td8 35.Ke3 Lc2 36.Ta1 Db4 0-1.

Svarts försakelse av kungsflygelns utveckling till förmån för en snabb expansion på andra kanten provocerade olika teoretiker att med aggressiva drag söka förstärka Grünfelds uppenbart alltför tama spelanalys. I majnumret av tidskriften *Chess* 1939 publicerade engelsmannen Arthur Reynolds sina analyser. De gick ut på att med 9.e4 c5 10.d5 snarast angripa svarts svaga punkt e6. Hur Reynoldsangreppet bäst ska bemötas, förblir än idag en öppen fråga.

Parti 1562
Damgambit (D 48-14)
VM XVI, semifinal, 1985-88

BODO SITAREK, DDR
JAN-OLOF FORSBERG, Göteborg

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3 d5 4.Sc3 c6 5.e3 Sbd7 6.Ld3 dxc4 7.Lxc4 b5 8.Ld3 a6 10.e4 9.Ld3 a6 11.e4 c5 12.Tel

I modernt närschack är Blumenfeldangreppet 10.e5 cxd4 11.Sxb5 den populärare fortsättningen, men någon objektiv grund för detta är svår att finna.

10...c4 11.dxe6

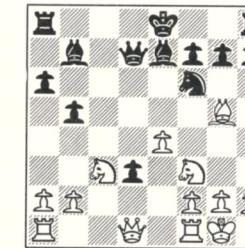
Ett drag vit oftast utför utan större eftertanke. Den jugoslaviske stormästaren Francek Brglez har emellertid i ett parti nyligen visat på styrkan i 11.Lc2!?: 11...Sc5 12.Lg5! b4 13.Sa4! exd5 14.e5 h6 15.Sxc5 (ECO anger endast 15.exf6 hxg5 16.fxg7 Lxg7 17.Sxc5 De7+ 18.De2 Lxb2 19.Tb1 Lc3+ 20.Kg1 g4 med kompen-sation.) 15...Lxc5 16.exf6 hxg5 17.fxg7 Tg8 18.La4+! Ld7 19.0-0 Lb5 20.Tel+ Le7

21.Se5 Dd6 22.Sxc4 Dc5 23.Lxb5+ axb5 24.Se3 d4 25.Df3 1-0.
(Brglez - Archengelskij, Simagins Minnesturnering 1985-87)

11...fxe6

Svart kan välja var han vill ha sin svaga bonde; på e6 eller d3. Skillnaden är att en förlust av bonden på d3 inte leder till omedelbar katastrof. 11...cxd3 12.exd7+ Dxd7 13.0-0 (13.Se5 De7 14.Lf4 Sxe4! 15.Sxe4 Db4+) 13...Lb7 14.Lg5 Le7

15.e5! (15.Tel 0-0 16.e5 Sg4 var Kortchnoi - Flear, Wijk aan Zee 1987.) och nu

a) 15...Se4 16.Lxe7 Sxc3 17.bxc3 Dxe7 18.Dxd3 0-0 19.Tf6 +/= Faragó - Iskov, Esbjerg 1981 (*Informator* 32/522).

b) 15...Sd5 16.Dxd3 Sxc3 17.Dxc3 Lxg5 18.Sxg5 Df5 19.f4 Tc8 20.Db4! (20.Dh3 +/= Faragó - Boudre, Virton 1986 är vad ECO nämner.) 20...Tc2 21.Tf2 Txf2 22.Kxf2 h6 23.Sf3 Dc2+ 24.Dd2 Dc5+ 25.Kg3 Db6 26.Dd3! 0-0 27.Dd6! Da7 28.Td1 Lxf3 29.Kxf3 Db7+ 30.Kg3 De4 31.Dd3 Da4 32.a3 b4 33.Dd4 Tb8 34.h3 Db3+ 35.Td3 bxa3 36.bxa3 Dc2 37.Dd5 De2 38.Kh2 De1 39.Dc4! Df2 40.Td7 Tf8 41.Td6 a5 42.Td5 Del 43.Td4 De3 44.Td3 De2 45.Dc3! Df1 46.Tf3 Da6 47.Tg3 Tc8 48.Dd2! Db5 49.Dd1 Dc5? 50.Dg4 Df8 51.f5 Te8 52.Dd4 Kh8 53.f6 g6 54.Dd6 g5 55.Dc7

Dg8 56.Dxa5 Dg6 57.Dd5! Kg8 58.a4 Dc2 59.Dd4! Df5 60.a5 Txe5 61.a6 Ta5 62.Dd8+ Kh7 63.Dc7 Dd5 64.Td3! Tc5 65.De7 1-0. En enda lång mardröm för svart, Pedersen - Nienhuis, lag-EM II, final, 1983-85.

12.Lc2 Dc7

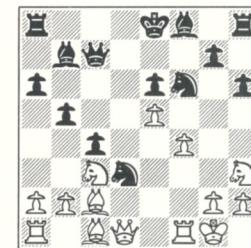
Den gamla fortsättningen 12...Lb7 är till vits fördel: 13.Sg5 Db6 14.Df3 Lc5 15.0-0 Ke7 +/= (Zernickij).

13.Sg5

Mycket logiskt, vit siktar genast in sig på e6-bonden.

13...Sc5 14.f4

Ater det mest aggressiva draget. 14.0-0 Lb7 15.f4 h6 16.e5 Sd3 leder till en ställning, som man länge trott vara OK för svart. I ett parti Gligorić - Jusupov, Vrbas 1980, vann också svart efter 17.Lxd3 0-0-0! (*Informator* 30/576). Jusupov analyserade både 17.Sxe6 Db6+ 18.Kh1 Dxe6 19.exf6 0-0-0 och 17.exf6 hxg5 18.f7+ Dxf7 19.Lxd3 0-0-0! (-/+), men "glömde" 17.Sh3!.

Det senare draget är ett fynd av den ungerske stormästaren Sándor Brilla-Bánfalvi, varmed skälen åter tycks väga över till vit: 17...Lc5+ 18.Kh1 0-0-0 (Svart måste lämna springaren åt sitt öde: 18...Dc6 19.De2 Sxcl 20.Txcl Sd7 21.Le4 och 22.Dg4.) 19.exf6 gxsf6 (19...Sf2+ 20.Sxf2 Txdl 21.Sfxdl gxsf6 22.Le3 Tg8 23.Le4 och vit vinner.) 20.De2 Thg8 21.Tf3 Dc6 (eller 21...Lxf3 22.Dxf3 Scl 23.Da8+ Kd7 24.De4 Tgx2 25.Dxe1 Tdg8 26.Le3 Lxe3 27.Dxe3 Txc2 28.Td1+) 22.Le3 Lxe3 23.Dxe3 Td7 24.Tg1 Tdg7 25.Tg3! h5 26.Lxd3 cxd3 (26...Tgx3 27.hxg3 cxd3 28.Sxb5 Dxb5 29.Dxe6+ Kc7 30.Tcl+ Lc6 31.Dxg8 Dxb2 32.Df7+ Kb6 33.Db3+) 27.Sf2 h4 28.Txg7 Tgx7 29.Sce4 Kb8 (29...Dd5 30.Sxf6 Dg2+ 31.Txg2 Lxg2+ 32.Kg1 Lh3+ 33.Sg6+) 30.Dxd3 f5 31.Dd8+ 1-0. (Brilla-Bánfalvi - Schranz, Simagins Minnesturnering 1985-86)

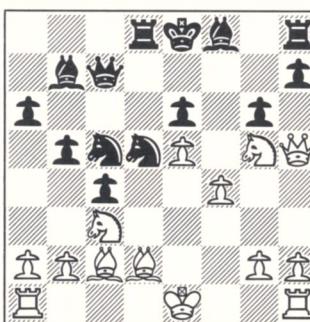
14...Lb7

Kanske svart måste spela det väghalsiga 14...h6. Ett parti Gusejnov - Zijatdinov,

Sovjet 1985, fortsatte: 15.e5 hgx5 16.exf6 gxf6 17.Lg6+ Ke7 18.Dd4 Tg8 19.Lh7 Tg7 20.Le4 Da7 21.Le3 Kf7?! o. Zijatdinov an- gav i *Informator* (40/531) 21...Se4 22.Sxe4 Dxd4 23.Lxd4 Tg6 24.fxg5 f5 =/+.

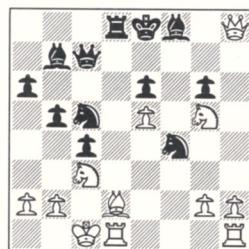
15.e5 Td8
Ett nödvändigt mellandrag. På 15...Sd5 följer 16.Sxe6.

16.Ld2 Sd5 17.Dh5 g6

18.Dh3?

Sitare hade tagit spelldigt ett par vektor för att penetrera komplikationerna efter 18.Lxg6+ hxg6 19.Dxh8 Sxf4 20.0-0-0, men gick uppenbarligen vilse i variantdjungeln.

Från partiet Faragó - Chandler, Belgrad 1982, vet vi att 20...Dxe5 21.Dxe5 Sfd3+ 22.Kc2 Sxe5 23.Le3! är mycket bra för vit (+/-). Av Chandlers kommentarer i *Informator* (34/520) framgår att han anser 20...Dg7 21.Dxg7 Sfd3+ 22.Kb1 Lxg7 vara spelbart för svart. Här tycks han dock ha fel. Efter 23.Le3! strandler 23...Lxe5 på 24.Lxc5 Sxc5 25.Txd8+ Kxd8 26.Sf7+.

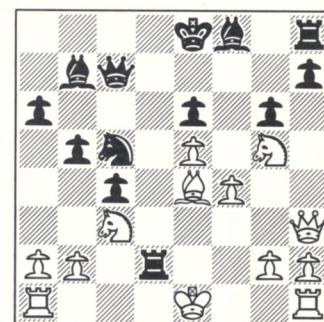
18...Sdb4 19.Le4

Nu var det förstas för sent att slå på g6: 19.Lxg6+ hxg6 20.Dxh8 Sc2+ 21.Kd1 Txd2+ 22.Kxd2 Dd7+ 23.Kxc2 Dd3+ 24.Kc1 Sb3+ 25.axb3 cxb3.

Likaså hade svart vunnit efter 19.0-0-0 Sbd3+ 20.Kb1 Sf2 21.Lxg6+ hxg6 22.Dxh8

Sxhl.

19...Sbd3+ 20.Ke2 Sf2!
21.Kxf2 Txd2+ 22.Ke1

22...b4!

Tornet hade ingen bra reträttruta längs d-linjen och 22...Txb2 hade tillåtit 23.Sxe6.

23.Sa4!

23.Kxd2 (23.Sxe6 Db6) 23...bx3+ 24.bxc3 Lxe4 25.Sxe4 Sxe4+ 26.Ke3 Lc5+ 27.Kxe4 Db7 matt!

23...Lxe4 24.Sxc5 Lf5 25.Df3

Efter slag med endera springaren på e6 skulle svart ha spelat 25...Dc6. På 25.g4 hade helt enkelt följt 25...Dxc5. Vits kung hade hamnat i skottgluggen också efter 25.De3 Lxc5 26.Dxd2 c3.

25...Lxc5 26.Kxd2 0-0 27.g4 c3+

28.Ke2

Eller 28.bxc3 bxc3+ 29.Kel Db6! 30.gxf5 Db2 med avgörande fördel för svart.

28...Lc2 29.bxc3 Lb6! 30.Kd2 Dc4

Svart behöver inte "räkna material" i denna fas av partiet. Efter 31.Kxc2 vinner 31...Txf4.

31.f5 Lxf5! 32.Thf1 bxc3+ 33.Ke1

Eller 33.Kcl Le3+.

33...c2 34.Da3

Vit kastar in ett sista bananskal på brädet: 34...Dd4?? 35.Dxf8+.

34...Td8 35.gxf5 Dd4 0-1.

Alltså är det inte bara i närschack man kan vinna med positionellt osunda metoder. Men, hävdar företäden av den klassiska skolan, endast sträng rationalitet lönar sig i längden. Det finns naturligtvis ingen anledning att befatta sig med Meraner-varianten bara för att något enstaka parti råkar sluta lyckligt för svart.

Och jag är böjd att instämma, en gång får vara nog: Aldrig mer Meraner!

Resultat

AVSLUTADE SSKK-TURNERINGAR

Slutresultat är definitivt 30 dagar efter publicering!

ANDERS NILSSON,
SSKK, Box 127, 221 00 LUND

(tel 046-15 19 15)

Klass M

MÄSTARKLASSEN	GRUPP 6/86	1	2	3	4	5	6	7	P.
1. GUNNAR CARLBERG	Torshälla	-	1	1	1	½	1	1	5½
2. Peter Collett	Täby	0	-	0	1	1	1	1	4
3. Ludvig Sandström	Lund	0	1	-	1	½	0	1	3½
4. Bertil Johansson	Norrköping	0	0	0	-	1	1	1	3
5. Bengt Lindh	Stockholm	½	0	½	0	-	½	1	2½
6. Ove Karlsson	Lessebo	0	0	1	0	½	-	1	2½
7. Jan-Erik Lane	Vännäs	0	0	0	0	0	0	-	0

Klass 1

KLASS 1	GRUPP 09	1	2	3	4	5	6	7	P.
1. SVEN ROSELL	Lund	-	1	½	1	1	1	1	5½
2. Lennart Pettersson ...	Söderala	0	-	½	½	½	1	1	4
3. Josef Schimak	Svalöv	½	½	-	½	½	1	0	1
4. Per-Erik Berglund	Göteborg	0	½	½	-	½	½	1	3
5. Göran Käll	Örebro	0	0	0	½	-	1	½	2
6. Gustav Sjöberg	Alingsås	0	0	1	½	0	-	½	2
7. Bror Persson	Anderslöv	0	0	0	0	½	½	-	1

30:-

Trettio kronor, och inte mer, kostar det att spela i SSKK:s landskamper. Nya matcher mot Algeriet och Österrike är på gång.

Anmälan sker genom att 30:- sätts in på SSKK:s postgiro 520 52 - 8.

SSKK:s
KLASSTURNERINGAR
startar fortlöpande under
året så snart fullt antal
godkända anmälningar
har inkommit.

Det är tillåtet att starta
i två grupper samtidigt,
förutsatt att spelaren i
närmast föregående tur-
nering ej tagit mindre än
45%. Seger i klass M
kvalificerar till korr-SM.
I övrigt sker uppflytt-
ning efter gruppseger
eller 80%. Nedflyttning
sker om spelare i två på-
följande turneringar ej
uppnår 45% i någon av
grupperna.

Klass M, 1, 2, 3:
7 spelare, 6 partier
startavgift 80 kr.
Avgiften inbetalas till
SSKK:s postgiro
520 52 - 8.

På talongen anges:
KLASS, NAMN, ADRESS
och PERSON-NR.
(Person-nr är viktigt för
identifiering i klass-
registret!)

Diplom utdelas till de två
främsta i klass M, 1, 2
och 3.
Priser i övriga tur-
neringar publiceras i
respektive inbjudan.

ICCF inbjuder till nya

Tematurneringar

Turneringarna kommer att starta med kvalgrupper om 5-7 spelare i varje. Grupperna är dubblerondiga, dvs varje deltagare spelar två partier mot var och en av motståndarna - ett parti med vit och ett med svart. De två främsta i varje kvalgrupp går vidare till final.

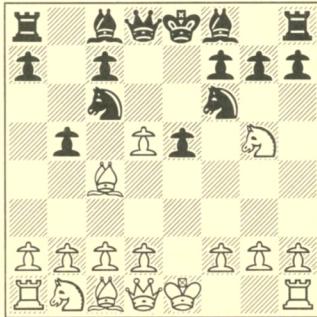
ICCF kommer att dela ut priser till segrarna i resp kvalgrupp samt till ettan och tvåan i finalerna.

Varje tema kommer att få sin egen turneringsledare, som handhar den kompletta tematurneringen med kvalgrupper och final. Vidare kommer varje turnering att dokumenteras genom en mindre partibulletin.

TT 6/88 ULVESTAD

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lc4 Sf6 4.Sg5 d5
5.exd5 b5

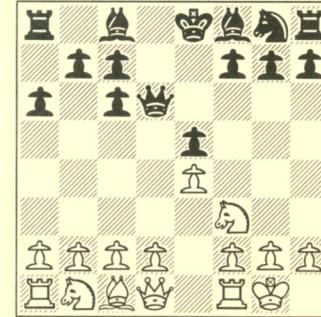
Anmälan senast den 18 juli 1988.

TT 7/88 SPANSKT

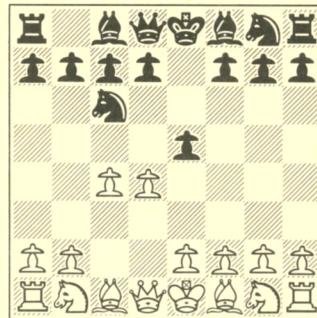
1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lc4 Sf6 4.Lxc6 dxc6
5.0-0 Dd6

Anmälan senast den 18 juli 1988.

TT 8/88 MIKENAS/VAN GEET

1.d4 Sc6 2.c4 e5
Anmälan senast den 5 september 1988.

STARTAVGIFTEN (75 kr) inbetalas till SSKK:s postgirokonto 520 52 - 8.

Gamla
nummer av

SSKK-bulletinen

Alltid
aktuella

- Back Issues -

PASSA PÅ!

... och tag chansen nu, medan
urvalet är som störst av
tidigare utgivna SSKK-bulletiner!

	SEK/NOK/DKK	FIM	DEM	GB£	US\$
ÅRGÅNG 1978 (nr 144-148, 143 saknas)	50	35	15	5	8
ÅRGÅNG 1979 (nr 149-154)	60	42	18	6	9
ÅRGÅNG 1980 (nr 155-160)	60	42	18	6	9
ÅRGÅNG 1981 (nr 161-166)	60	42	18	6	9
ÅRGÅNG 1982 (nr 168-172, 167 saknas)	50	35	15	5	8
ÅRGÅNG 1983 (nr 173-178)	80	56	24	8	13
ÅRGÅNG 1984 (nr 179-184)	80	56	24	8	13
ÅRGÅNG 1985 (nr 185-190)	80	56	24	8	13
ÅRGÅNG 1986 (nr 191-196)	100	70	30	10	15
ÅRGÅNG 1987 (nr 197-202)	120	84	36	12	18

Enstaka lösnr nummer försäljs mot förskottsläkvid till något av SSKK:s postgirokonton (se nedan) enligt följande:

Nr 126	128	129	139	140	144	145	146	10	7	3	1	1.5
147	148	150	151	152	153	154	156					
157	158	159	160	161	162	163	164					
165	166	168	169	170	171	172	185					
Nr 173	174	179	180	181	182	186	187	15	11	5	1.5	2.5
188	189	190										
Nr 149	183	184	191	192	193	194	195	20	14	6	2	3
196												
Nr 155	175-6	177-8						30	21	9	3	4.5

PORTOFRIA LEVERANSER vid förskottsläkvid till SSKK:s postgirokonto:

Sverige: 520 52 - 8 Danmark: 2 46 63 25 Norge: 1 98 21 56
Finland: 1127 06 - 3 Västtyskland: Hmb 6009 06 - 209 (Bankleitzahl 200 100 20)

Beställning av nr 126, 128, 129 samt nr 155 görs i brev till SSKK:s kansli, varefter SSKK översänder inbetalningskort med aktuellt belopp ifyllt, beroende på vilka nummer som kan levereras (endast enstaka ex kvar!).

Vid beställningar under 50 SEK tillkommer en expeditionsavgift om 10 SEK.

Outside Scandinavia and West-Germany the above back issues of SSKK-bulletinen are sold post free at the rates mentioned. For air mail delivery: please add 30%. Money to our postal giro account, Stockholm 520 52 - 8, or to the treasurer of SSKK (bank cheques only): SSKK, c/o Sven-Åke Kronberg, Lugna Gatan 3, S-211 59 Malmö. Any inquiries to the treasurer.

